T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

www.balioglu.net

AYDIN SÖKE BELEDİYESİ

2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2019

İÇERİK

AYDIN SÖKE BELEDİYESİ 2018 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **1**

AYDIN SÖKE BELEDİYESİ 2018 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU **69**

www.balioglu.net

www.balioglu.net

AYDIN SÖKE BELEDİYESİ

2018 YILI

SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM

RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 9
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 9
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 9
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 10
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 12
7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI 12
8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER 18
9. EKLER 61

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Gider Bütçesine İlişkin Tablo 5
Tablo 2: Gelir Bütçesine İlişkin Tablo 6
Tablo 3: İller Bankası Tarafından Söke Belediyesi 2018 Yılı Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Ayrılan Paylar 22
Tablo 4: Bina Vergi Değeri Hesabına İlişkin Tablo 45
Tablo 5: Son Üç Yıla Ait Personel Gider Oranları 52

www.balioglu.net

KISALTMALAR

İSKİ : İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü

ASKİ : Aydın Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü

TAKBİS: Tapu ve Kadastro Bilgi Sistemi

ÇED : Çevresel Etki Değerlendirmesi

A.Ş. : Anonim Şirket

KDV : Katma Değer Vergisi

SGK : Sosyal Güvenlik Kurumu

KHK : Kanun Hükmünde Kararname

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Satışı Yapılan ve Ayni Sermaye Olarak Verilen Taşınmazların Kayıtlı Değeri Yerine Satış Bedelleri Üzerinden Kayıtlardan Çıkarılması

2. Belediyenin Şirketlerdeki Sermaye Tutarı ile 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Uyuşmaması

3. Büyükşehir Belediyesi ve Bağlı Kuruluşuna Devredilen ve Kurum Mülkiyetinden Çıkmış Olan Yerlerin Kurum Mali Tablolarında Görünmesi

4. Belediyeye Ait Taşınmazların Değerlerinin Güncellenmemesi, Cins Tashihlerinin Yapılmaması ve Muhasebe Kayıtlarına Tam Olarak Aktarılmaması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Belediyece Tahsil Edilen Çevre Temizlik Vergisinden Büyükşehir Belediyesi Payının Gönderilmemesi

2. Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Belediye İçin Ayrılan Hatalı Hesaplanan Paya İtiraz Edilmemesi

3. Kamulaştırılan Taşınmazlara İlişkin Bilgi ve Belgelerin Tapu İdaresinden Alınmaması Sonucu Emlak Vergisi Takibinin Yapılmaması

4. Kültür Katkı Payının İlgili İdareye Gönderilmemesi

5. Sözleşmeli Personele Ödenen Sosyal Denge Tazminatının Sosyal Güvenlik Kapsamında Prime Esas Kazanca Dâhil Edilmemesi

6. Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi

7. Danışmanlık Hizmet Alımlarında Mevzuata Aykırı Uygulamaların Bulunması

8. Doğrudan Temin ve Pazarlık Usulü ile Yapılan Alımlarda % 10'luk Limitin Aşılması

9. Emlak Vergisi Uygulamalarında Mevzuat Hükümlerine Aykırı Hususların Bulunması

10. İmar Planına Uygun Olarak İmar Programının Hazırlanmaması Sebebiyle Emlak Vergisi Uygulamasında Mevzuata Aykırı İşlem Yapılması

www.balioglu.net

11. Personel Ödemelerinde Belediye Kanununda Belirtilen Üst Sınırın Geçilmesi

12. Bazı Taşınmazlara Ait Kira Sözleşmelerinin İhale Yapılmaksızın Uzatılması ve Kamuya Terk Edilen Alanların İşgaliye Yoluyla Kullandırılması

13. Kurumda Görev Yapan Kadrolu İşçilere Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmaması

14. Gecekondu Fonunda Toplanan Paraların Gelir Hesabına Özel Gelir Olarak Kaydedilmemesi ve Tahsis Amacı Dışında Kullanılması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler:

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 'Mahalli idareler' başlıklı 127 nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzelkişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin ise yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği de yine Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Bunların yanı sıra merkezi idarenin, mahalli idareler üzerinde, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla idari vesayet yetkisine sahip olduğu da Anayasa'nın ilgili maddesinde hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden önceki dönemde tek başına İçişleri Bakanlığı eli ile kullanılmakta iken; sistem değişikliği sonrası denetim ve soruşturma konuları bağlamında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konular bağlamında ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

www.balioglu.net

Yukarıda belirtilen Anayasa hükümleri doğrultusunda 13.07.2005 tarih ve 25874 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5393 sayılı Belediye Kanunu belediyeler için temel yasal düzenleme olarak karşımıza çıkmaktadır.

5393 sayılı Kanun'un 'Belediyenin görev ve sorumlulukları' başlıklı 14'üncü maddesinde, belediyelerin, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracağı bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik amacıyla adımlar atabileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

Yine 5216 sayılı Kanun'un 'Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları' başlıklı 7'nci maddesinde, gerek büyükşehir belediyelerinin ve gerekse de büyükşehir ilçe belediyelerinin görev ve yetkileri ayrıntılı bir şekilde sayılmıştır. Söz konusu görev ve yetkiler genel olarak 5393 sayılı Kanun'da belirtilen görev ve yetkilerin paylaşımından ibarettir. Ayrıca büyükşehir belediyelerinin, kendi sınırları içerisinde yer alan ilçe belediyelerinin imar uygulamalarını denetleme yetkisi de vardır ve bu konu Kanun'da açıkça ifade edilmiştir. Bunun yanı sıra, büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri hakkında 5393 sayılı Kanun'da yer verilen yetki, imtiyaz ve muafiyetlerin geçerli olduğu da Kanun'da belirtilmiştir.

Görüldüğü üzere belediyelere birçok kanuni görev verilmiştir. Kanun bu görevlerin hangilerine öncelik verileceği hususunda belediyenin malî durumunun ve hizmetin ivediliğinin dikkate alınacağını da belirtmiştir.

Ayrıca belediyenin görev, sorumluluk ve yetki alanının belediye sınırlarını kapsadığı fakat belediye bununla birlikte meclisinin kararı ile mücavir alanlara da belediye hizmetlerinin götürülebileceği Kanunda hüküm altına alınmıştır.

www.balioglu.net

Yukarıda bahsedilen hizmetlerin yerine getirilmesi sırasında belediyelerin hangi yetkileri kullanabileceği sorusuna ise mezkûr Kanun'un 'Belediyenin yetkileri ve imtiyazları' başlıklı 15 inci maddesi cevap sunmaktadır.

Belediyeler, bahsi geçen bu yetkilerini belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanı eli ile kullanırlar. Bunlardan belediye meclisi, belediyenin karar organıdır ve halk tarafından seçilmiş üyelerden oluşur. Belediye encümeni ise belediye başkanı, belediye meclisince kendi üyeleri arasından seçilmiş üyeler ile belediye başkanının belirlediği birim amirleri ile mali hizmetler birim amirinden oluşur ve kanunda yazılı görevlerinin yanı sıra belediye başkanının havale ettiği konuları görüşür. Belediye başkanı ise belediye idaresinin başı ve belediye tüzel kişiliğinin temsilcisidir ve halk tarafından seçilir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları:

5393 sayılı Belediye Kanunu'na göre belediye teşkilâtının en üst amiri olarak belediye teşkilâtını sevk ve idare etmek yetki ve görevi belediye başkanındadır. Başkan yardımcılığı kadrosu bulunan belediyelerde ayrıca meclis üyeleri arasından seçilen başkan yardımcılıklarının da oluşturulabileceği Kanun'da belirtilmiştir. Yine Kanun'da, belediyelerde hangi birimlerin zorunlu olarak oluşturulacağı ve hangi birimlerin ise belediye meclisi kararı ile oluşturulabileceği ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. Sonuç olarak Büyükşehir belediyeleri dışında kalan tüm il ve ilçe belediyelerinde belediye başkanı, başkan yardımcılıkları ve onlara bağlı birim müdürlükleri şeklinde bir teşkilatlanma öngörülmüştür.

5393 sayılı Kanun'un 'Norm kadro ve personel istihdamı' başlıklı 49 uncu maddesine göre, belediyelerin norm kadroları, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Devlet Personel Başkanlığı tarafından belirlenen ilke ve standartlar çerçevesinde belediye meclisi kararıyla belirlenir. Bu çerçevede belediyelerde kaç memur veya işçinin çalıştığı ya da çalışabileceği norm kadro cetvellerinde belirlenmiştir. Yine aynı maddede, belediye personelinin belediye başkanı tarafından atanacağı ve birim müdürlüğü ile üstü yönetici kadrolarına yapılan atamaların ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulacağı da hüküm altına alınmıştır.

www.balioglu.net

Bunun yanı sıra, belediyelerde norm kadroya uygun olarak, kanunla belirlenmiş alanlarda, bazı uzman ve teknik personelin sözleşme ile çalıştırılabileceği ve bu personelin yürütecekleri hizmetler için ihdas edilmiş kadro unvanının gerektirdiği nitelikleri taşımalarının şart olduğu da mevzuatta belirtilmiştir.

Ayrıca kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilen memurların, belediye başkanının talebi, kendilerinin ve kurumlarının muvafakatiyle, belediyelerin birim müdürü ve üstü yönetici kadrolarına geçici olarak görevlendirilebilecekleri de ilgili maddede açıklanmıştır.

Yukarıda bahsedildiği üzere belediyelerde temel anlamda, norm kadroya uygun şekilde; memur, işçi ve sözleşmeli personel istihdamı gerçekleştirilmektedir. Kanun, belediyelerin temel kamu hizmetlerini yapmaktan ziyade bir istihdam yaratma aracı haline dönüşmemesi için söz konusu personele ödenecek toplam yıllık tutara bir sınır getirmiş ve söz konusu sınırın aşılması durumunda yeni personel alımı yapılamayacağını ve eğer buna rağmen personel alınacak olursa ortaya çıkacak kamu zararının belediye başkanından tahsil edileceğini de ayrıca düzenlemiştir.

Yukarıda yer verilen istihdam çeşitlerinin yanı sıra, 696 sayılı KHK ile birlikte belediye şirketleri aracılığı ile belediye hizmetlerinde çalıştırılan ve 02.04.2018 tarihi öncesi dönemde taşeron işçi olarak anılan şirket personeli de bulunmaktadır. Söz konusu şirketlere personel alımı noktasında da yukarıda yer verilen sınıra benzer bir düzenlemenin varlığını da belirtmekte fayda vardır. Bu düzenleme neticesinde belediyelerin, şirket personeli de dâhil yıllık toplam personel gideri, ilgili belediyenin gerçekleşen en son yıl bütçe gelirleri toplamının yeniden değerleme oranında artırılması sonucu bulunacak tutarın yüzde kırkını aşamayacaktır.

Ayrıca, tüm belediyelerde 696 sayılı KHK kapsamına girmeyen ve 4734 sayılı Kanun kapsamında çalışmaya devam eden bir grup işçi de bulunmaktadır.

Belediyenin 24 adet hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili başkan yardımcılığına bağlıdır. Belediyede istihdam edilen 271 personelin 13 tanesi müdür, 19 tanesi şef, 119 tanesi memur, 115 tanesi işçi ve 5 tanesi ise sözleşmeli personelden oluşmaktadır. Belediyede personel sayısı bir önceki yıla göre azalma göstermiştir.

www.balioglu.net

1.3. Mali Yapı:

Belediyenin stratejik plânına ve performans programına uygun olarak belediye başkanı tarafından hazırlanan ve ayrıntılı harcama ve finansman programlarını da içeren bütçe, belediyenin malî yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir kararıdır. Belediye başkanı ve harcama yetkilileri, bütçe dışı harcama yapamayacakları gibi bütçe ödeneklerinin verimli, tutumlu ve yerinde harcanmasından da sorumludur. Belediye başkanları tarafından hazırlanan bütçe tasarıları, görüşleri ile birlikte belediye meclisine sunulması maksadı ile encümene gönderilir ve encümenin sunduğu görüşün ardından mali yılbaşından itibaren belediye meclisi kararı ile yürürlüğe girer.

Belediyeler tarafından hazırlanan bütçe tasarıları, konsolide edilmek ve 5018 sayılı Kanun uyarınca merkezi yönetim bütçe tasarısına eklenmek üzere Çevre ve Şehircilik Bakanlığına gönderilir.

Her yıl bütçesinin kesin hesabı, belediye başkanı tarafından hesap döneminin bitiminden sonra nisan ayı içinde encümene sunulur. Kesin hesap, belediye meclisinin mayıs ayı toplantısında görüşülerek karara bağlanır.

Yukarıda bahsedilen kanuni düzenlemelerin yanı sıra, 27.05.2016 tarih ve 29724 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belediye bütçesine ilişkin ayrıntılı düzenlemeler yapılmıştır. Buna göre, bütçeler temel anlamda; gider ve gelir bölümlerinden oluşur. Gider bütçesi dört bölümden oluşur ve bu bölümler sorumluluğun, faaliyet türlerinin, harcamanın hangi kaynaktan karşılandığının ve faaliyetlerin ekonomik ve mali anlamda çeşitlerinin belirlenmesine hizmet eder. Gelir bütçesi ise kurumların gelirlerinin çeşitlerini gösterir.

Adı geçen Yönetmelik, bütçe denkliğinin sağlanmasında bütçe gelirlerinin esas alınacağını ve gelirlerin giderleri karşılamaması halinde aradaki farkın, ilk olarak giderlerde indirim yapılması ya da yeni gelir kaynakları bulunması suretiyle giderilmeye çalışılacağını, buna rağmen denklik sağlanamaz ise, borçlanma yoluna gidilebileceğini hüküm altına almıştır.

Ayrıca gerek 5018 sayılı Kanun ve gerekse Yönetmelik hükümleri uyarınca, bütçe gelirleri tahsil edildiği, bütçe giderleri ise ödendiği yılda muhasebeleştirilir. Bu anlamda, belediye tarafından bütçe işlemlerinde nakit esaslı muhasebe sistemi kullanılmaktadır.

www.balioglu.net

Yukarıda yer verilen ifadelerden de görüleceği üzere, bütçe, belediyelerin hangi gelir kaynaklarını kullanarak hangi giderleri gerçekleştirmeyi planladığı ve sonuç olarak hangi aşamada olunduğu noktasında bilgi sağlayan bir araçtır. Bu doğrultuda belediyenin 2017-2018 yılları bütçe gelir ve gider gerçekleşmelerine aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 1: Gider Bütçesine İlişkin Tablo

Gider Türü	2017 YILI	2018 YILI	Değişim Oranı (%)
Personel Giderleri	20.439.596,52	23.734.877,28	16,12
S.G.K. Devlet Prim Giderleri	3.536.741,07	3.934.892,98	11,26
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	35.086.265,09	41.503.325,04	18,29
Faiz Giderleri	1.248.943,56	778.197,70	6,23
Cari Transferler	1.808.381,18	3.670.353,87	102,96
Sermaye Giderleri	7.000.366,91	7.205.002,78	2,93
Borç Verme	0	0	

Yedek Ödenekler	0	0	
Bütçe Gider Toplamı	69.120.294,33	80.826.649,65	16,936

Tablo 2: Gelir Bütçesine İlişkin Tablo

Gelir Türü	2017 YILI	2018 YILI	Değişim Oranı (%)
Vergi Gelirleri	17.998.395,72	19.321.987,26	73,54
Teşebbüs Ve Mülkiyet Gelirleri	6.025.072,27	5.820.237,96	96,60
Alınan Bağış Ve Yardım İle Özel Gelirler	142.266,10	485.761,56	241,44
Diğer Gelirler	33.879.481,95	40.881.225,00	20,666
Sermaye Gelirleri	6.616.247,16	3.931.101,26	59,41
Bütçe Gelirleri Toplamı	64.661.463,20	70.440.313,04	89,37
Bütçe Gelirlerinden Red Ve İadeler Toplamı	31.035,34	61.610,26	98,52
Net Bütçe Gelirleri Toplamı	64.630.427,86	70.378.702,78	88,94

www.balioglu.net

Belediyenin kurduğu ve/veya sermaye ortağı olduğu şirket Lima Sanayi Ticari İnşaat ve Hiz. Turizm Mad. Yatırımları A.Ş.'dir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi:

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda, muhasebe hizmeti; gelirlerin ve alacakların tahsili, giderlerin hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm malî işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması işlemi olarak tanımlanmıştır. Yine yasal düzenlemelerde, muhasebe sistemi; mali işlemlerin yürütülmesinde, kaydedilmesinde ve raporlanmasında kullanılan hesap planları, defterler ve muhasebeleştirme süreçlerinin tamamı olarak ifade edilmektedir.

5018 sayılı Kanun'da, kamu hesaplarının standart bir muhasebe sistemi ve genel kabul görmüş muhasebe prensiplerine uygun bir muhasebe düzenine göre oluşturulması ve tüm kaynakların muhasebeleştirilmesi ve raporlanması gerek mali saydamlığın ve gerekse de hesap verme sorumluluğunun sağlanabilmesi için zaruri görülmüştür.

Mezkûr Kanunda muhasebe sisteminin, karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulacağı ve yürütüleceği belirtilmiştir. Ayrıca kamu hesaplarının, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulacağı da hüküm altına alınmıştır.

Belediyelerinde arasında bulunduğu genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenir. Gerek Resmi Gazete'de ve gerekse de Kurul'un internet sayfasında, rapor tarihimiz itibari ile otuz adet standart yayımlanmıştır. Söz konusu standartlar, belediyeler tarafından tutulacak muhasebe kayıtlarının ve hazırlanacak mali tabloların oluşturulmasında yol gösterici özelliği olan ve kayıtlar ile tabloların taşımaları gereken nitelikleri açıklayan son derece açık metinlerdir. Yine genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerince uygulanacak çerçeve hesap planı ile düzenlenecek raporların şekil, süre ve türlerine ilişkin hususlar, Kurul'un belirlediği ve yukarıda bahsi geçen standartlar esas alınarak hazırlanan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde yer almıştır. Bunun yanı sıra, belediyeler için; muhasebe işlemlerine, hesap planlarına ve işlemlerin muhasebeleştirilmesinde kullanılacak belgelerin şekil ve türlerine ilişkin düzenlemeler yukarıdaki Yönetmeliğe uygun olarak hazırlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile hayata geçirilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde, belediyelerin muhasebelerinin dönemsellik, belgelendirme, maliyet esası, tarafsızlık, süreklilik ve parayla ölçülme gibi kavramlara göre yürütüleceği hüküm altına alınmıştır. Yine mevzuatta, bir ekonomik değerin yaratıldığında, başka bir şekle dönüştürüldüğünde, mübadeleye konu edildiğinde, el değiştirdiğinde veya yok olduğunda bir belgeye dayanmak sureti ile muhasebeleştirileceği belirtilmiştir. Bu bağlamda kamu gelir ve giderlerinin tahakkuk ettirildikleri malî yılın hesaplarında gösterilmesi gerektiğini ve böylece devlet muhasebe sisteminin, tahakkuk esaslı muhasebe sistemine dayandığını söylemek doğru olacaktır. Bunun yanı sıra, "bütçe gelirleri tahsil edildiği, bütçe giderleri ise ödendiği yılda muhasebeleştirilir" denilmek sureti ile bütçe ile ilgili muhasebe kayıtlarında nakit esası sisteminin kullanıldığının da belirtilmesi yerinde olacaktır.

www.balioglu.net

Yukarıda genel hatları ile açıklanan belediye muhasebe sisteminin çıktıları, mali raporlardır. Mali raporlar, kamu idaresinin mali durumu, performansı ve nakit akışları hakkında kullanıcılara kapsamlı bilgi sağlamak üzere muhasebe sistemleri üzerinden ortaya çıkartılan ürünlerdir.

Mali raporlama sonucunda kamu idarelerinin; kaynaklarının dağılımı ve kullanımı, faaliyetlerinin nasıl finanse edildiği ve nakit ihtiyacının nasıl karşılandığı, faaliyetlerini finanse edebilme ve sorumlulukları ile taahhütlerini yerine getirebilme yeteneği, mali durumu ve mali durumundaki değişiklikler, kaynaklarını bütçelerine uygun ve yasal şekilde kullanıp kullanmadıkları ve mali işlemlerinde saydam olup olmadıkları hakkında bilgi üretilir.

Mali raporlama kapsamında üretilen mali tabloların, kullanıcıların karşılaştırma yapabilmelerini mümkün kılmak için son üç dönemin verilerini de içermeleri ve herkes tarafından anlaşılmalarını sağlayacak şekilde, açıklamaları ile birlikte hazırlanmaları esastır. Bu çerçevede, belediyeler için mali raporlama sonucunda yıllık dönemler itibarıyla oluşturulması zorunlu olan temel mali tablolar bilanço, faaliyet sonuçları tablosu ve nakit akış tablosu olmak üzere üç adet belirlenmiştir. Bunlardan bilanço ve faaliyet sonuçları tablolarına raporumuz içinde yer verilmiştir.

www.balioglu.net

Denetim Görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosuna verilmiştir.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Kasa sayım tutanağı
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Alınan çekler sayım tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu

- Faaliyet sonuçları tablosu

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

www.balioglu.net

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler;

uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun Beşinci kısmında düzenlenmiştir. İç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

Görev ve yetkileri çerçevesinde, malî yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir.

31.12.2005 tarihli ve 26040 (3. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların 5'inci maddesinde, iç kontrol standartlarının, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenip yayımlanacağı, kamu idarelerinin, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlü bulunduğu, ayrıca Kanun'a ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebileceği belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla 18 standart vet bu standartlar için gerekli 79 genel şart belirlenmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu ve ilgili diğer mevzuat uyarınca, belediyede Kamu İç Kontrol Sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi çalışmaları, Belediyenin yönetim sorumluluğu kapsamında müdürlüklerle ortak çalışma yapılarak Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı hazırlanmamıştır.

Bu çerçevede; Belediyede Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan ve kurumlara gönderilen Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı Rehberi de dikkate alınarak etkin bir iç kontrol sisteminin kurulması ve uygulanmasının sağlanması çalışmalarına başlanmamıştır.

İç kontrol sistemi ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenilmesi ve desteklenmesi sağlanmaya çalışılmaktadır. Kurumdaki tüm personel, Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin Ek 1'inde yer alan Etik Sözleşmesini imzalamış olup özlük dosyalarında yer almaktadır. Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar açıkça ifade edilmiştir.

www.balioglu.net

Kurum organizasyon yapısı içerisinde personelin ve müdürlüklerin görev, yetki ve sorumlulukları açık bir şekilde belirlenmiş olup Yetkiler ve yetki devrinin sınırları Müdürlük Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmeliklerde belirlenmiştir.

Stratejik plan, idarenin paydaş görüşleri alınarak birimlerinin ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun bir şekilde hazırlanmış ve idarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı oluşturulmuştur.

Kurumsal risk yönetim çalışmaları yapılmamıştır. Amaç ve hedeflerin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış riskleri azaltmak için gerekli önlemler belirlenmemiştir.

İç Kontrol ve Ön Mali Kontrol Birimi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun olarak kurulmamıştır. Bununla birlikte mevzuat gereği İç Denetim Birimi de oluşturulmamış olup belediyede iç denetçi bulunmamaktadır.

Kurumun tüm birimlerinde yapılan işlerin iş tanımları yapılması ve süreç kontrolünü sağlamak amacıyla tüm birimlerde iş akış şeması hazırlanmasına yönelik uygulamalar vardır ancak etkili şekilde uygulanmamaktadır.

Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak bir yönetim bilgi sistemi bulunmamaktadır.

Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler, idare faaliyet raporunda gösterilmekte ve Belediye web sitesinden duyurulmaktadır.

Üst yöneticinin onayı ile İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu görevlendirilmesi yapılmamıştır. Kamu İç Kontrol Standartları Eylem Planı hazırlanmamıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Aydın Söke Belediyesi'nin 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

www.balioglu.net

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Satışı Yapılan ve Ayni Sermaye Olarak Verilen Taşınmazların Kayıtlı Değeri Yerine Satış Bedelleri Üzerinden Kayıtlardan Çıkarılması

2018 yılı içerisinde ihale ile satışı gerçekleştirilen ve satış bedeli 1.812.384,00 TL tutarındaki taşınmaz ile belediye şirketine ayni sermaye olarak verilen 2.381.500,00 TL tutarındaki taşınmazların muhasebedeki kayıtlı değeri üzerinden değil, satılanlar satış bedeliyle, ayni sermaye olarak verilenler ise komisyonun belirlediği değeriyle muhasebe kayıtlarına alınmıştır.

İlgili yılında taşınmazların satış vs. sebeplerle ilgili maddi duran varlık hesaplarındaki çıkış kayıtlarının taşınmazların kayıtlı değeri üzerinden yapılmadığından muhasebe kayıtları ile taşınmaz envanteri arasında uyumsuzluk olduğu tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin, 187'nci maddesinde aşağıdaki hüküm yer almaktadır.

"...Amortisman ayrılmış olan varlıkların net değeri, kayıtlı değerden ayrılmış

amortismanlar düşüldükten sonra kalan tutardır. Devir ve trampa satış hükmündedir. Maddi duran varlıkların satış işlemleri sırasında; amortismana tabi olanlarda net değeri, diğerlerinde kayıtlı değeri ile satış bedeli arasında fark olması durumunda, öncelikle oluşan olumlu veya olumsuz, ilgili varlık hesabı ve gelir veya gider hesaplarına kaydedilerek satış işlemi muhasebeleştirilir."

Yine aynı Yönetmelik'in, 250 Arsa ve Araziler Hesabının işleyişini düzenleyen 189'uncu, 251 Yer altı ve Yerüstü Düzenleri Hesabını düzenleyen 191'inci ve 252 Binalar Hesabını düzenleyen 193'üncü maddelerinde, satılan taşınmazların kayıtlı değerleri üzerinden kayıtlardan çıkarılması; arsa ve araziler için kayıtlı bedel ile satış bedeli arasındaki olumlu/ olumsuz farkların 600/630 hesaplarına, diğer maddi duran varlıklar için satış bedeli ile net değeri arasındaki olumlu/ olumsuz farkların 600/630 hesaplarına kaydedilmesi gerektiği belirtilmektedir. Satış bedelleri ise 100 Kasa veya 102 Bankalar hesabına ya da ilgili diğer hesaplara kaydedilecektir.

Taşınmaz satışlarına ve kayıtlara ilişkin yapılan inceleme sonucunda, ihale ile satışı yapılan taşınmazların ihale bedelleri üzerinden kayıtlardan çıkışının yapıldığı görülmüştür. Satışı yapılan taşınmazların, satış bedeli ile ilgili maddi duran varlık hesabının alacağına, satış tutarı da 100/102 veya ilgili hesaplara kayıt yapılarak kayıt altına alınmasının sebebi, idare tarafından kullanılan taşınmaz bilgilerini içeren programa, taşınmazın tahakkuk bilgisi olarak satış bedellerinin kaydedilmesidir. Yani, taşınmaz kayıtlarının envanter çalışmasının yapılmaması sonucu taşınmazların kayıtlı değerlerinin tam olarak tespitinin yapılmamasıdır.

Sonuç olarak, idare tarafından taşınmaz envanterinin sağlıklı bir şekilde çıkarılması, muhasebe ile taşınmaz bilgi sisteminin entegrasyonunun sağlanması, taşınmaz programı üzerinden taşınmazların kayıtlı değerlerinin açık bir şekilde yer almasını sağlayacak bilgilere yer verilmesi, satışı yapılan taşınmazların kayıtlı değerleri üzerinden kayıtlardan çıkarılması gerekmektedir. Bu durum hem taşınmazların kayıtlı değerleri üzerinden kayıtlarda izlenmesi hem de taşınmazlara yönelik mali nitelikteki işlemlerin mevzuata uygun şekilde yerine getirilmesi açısından önem arz etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Gerekli özenin gösterileceğini ifade etmiştir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulguya iştirak edilmiştir. Ancak, yapılan hatalı kayıtlar 2018 yılı mali tablolarını etkilemiş ve bilançoda 250 Arsa ve Araziler, 251 Yer altı ve Yerüstü Düzenleri ve 252 Binalar hesaplarının hatalı görünmesine neden olmuştur. Düzeltme

www.balioglu.net

işlemlerine ilişkin inceleme müteakip denetim döneminde yapılacaktır.

BULGU 2: Belediyenin Şirketlerdeki Sermaye Tutarı ile 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Uyuşmaması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı başlıklı 181'inci maddesine göre mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermayelerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmektedir.

Aynı yönetmeliğin 182 inci maddesinde ''*Mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabına ilişkin işlemler aşağıda gösterilmiştir.*

a) Mal ve hizmet üreten kuruluşlara gerek nominal sermaye ve gerekse ayni sermaye transferi şeklindeki iştirakler gerçeğe uygun değerleri ile bu hesaba kaydedilir. Sermayesine iştirak edilen mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakdi veya ayni sermaye şeklindeki katılımlardan bu hesapta kayıtlı tutarların ilgili mal ve hizmet üreten kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarla eşit olması gerekir…'' denilmektedir.

Belediyenin %100 sermayesine sahip olduğu bir adet şirket mülkiyeti bulunmaktadır ve bu şirketteki toplam sermaye miktarı 4.412.592,00 TL'dir. Yukarıdaki Yönetmelik hükümlerinden anlaşıldığı üzere belediyenin muhasebe kayıtlarında 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının 4.412.592,00 TL borç bakiyesi bulunması gerekirken 2.432.000,00 TL borç bakiyesi bulunmaktadır. Buna göre 241 No.lu Hesap bilançoda 1.980.592,00 TL eksik görünmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Gerekli düzeltme kayıtları yapılmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulguya iştirak edilmiştir. Yapılan hatalı kayıtlar 2018 yılı mali tablolarını etkilemiş ve bilançoda 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının 1.980.592,00 TL eksik görünmesine neden olmuştur. Düzeltme işlemlerine ilişkin inceleme müteakip denetim döneminde yapılacaktır.

BULGU 3: Büyükşehir Belediyesi ve Bağlı Kuruluşuna Devredilen ve Kurum Mülkiyetinden Çıkmış Olan Yerlerin Kurum Mali Tablolarında Görünmesi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun "Kayıt Zamanı" başlıklı 50'nci maddesinde;

www.balioglu.net

"*Bir ekonomik değer yaratıldığında, başka bir şekle dönüştürüldüğünde, mübadeleye konu edildiğinde, el değiştirdiğinde veya yok olduğunda muhasebeleştirilir. Bütün malî işlemlerin muhasebeleştirilmesi ve her muhasebe kaydının belgeye dayanması şarttır.*"

hükmü yer almaktadır.

12.11.2012 tarihli 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi Ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile Aydın ilinin büyükşehir belediyesi olmasıyla birlikte Aydın Su ve Kanalizasyon İdaresi kurulmuştur.

Mezkûr Kanun'un Geçici 1'inci maddesinin 8'inci fıkrası ile büyükşehir ilçe belediyesi olan belediyelerce yürütülen su, kanalizasyon, katı atık depolama ve bertaraf, ulaşım, her çeşit yolcu ve yük terminalleri, toptancı halleri, mezbaha, mezarlık ve itfaiye hizmetlerine ilişkin olmak üzere personel, her türlü taşınır ve taşınmaz malları ve bu hizmetlerin yerine getirilmesine yönelik yatırım, alacak ve borçları, komisyonca ilgisine göre büyükşehir belediyesi ile ilgili bağlı kuruluş arasında paylaştırılacağı hüküm altına alınmıştır. Yukarıda sayılan yerlerin bu hükümlere istinaden ilçe belediyesince ilgili kuruma devredilmiş olmasına karşın belediye mali tablolarında 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı başlığı altında 'mezarlılar, otogar, su kuyuları, su isale hatları ve kanalizasyon hatları' kaydının bulunduğu görülmüştür.

www.balioglu.net

Söke Belediyesi mali tablolarında 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı başlığı altında bulunan kayıtlı değeri 2.208.940,41 TL tutarındaki bahsi geçen yeraltı ve yerüstü düzenlerinin kayıtlardan çıkarılması gerekmektedir. Kurum mülkiyetinde bulunmayan yerlerin mali tablolarda yer alması mevzuata ve muhasebe sistematiğine aykırıdır.

Kamu idaresi cevabında; "Gerekli düzeltme kayıtları yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulguya iştirak edilmiştir. Yapılan hatalı kayıtlar 2018 yılı mali tablolarını etkilemiş ve bilançoda 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabının 2.208.940,41 TL fazla görünmesine neden olunmuştur. Düzeltme işlemlerine ilişkin inceleme müteakip denetim döneminde yapılacaktır.

BULGU 4: Belediyeye Ait Taşınmazların Değerlerinin Güncellenmemesi, Cins Tashihlerinin Yapılmaması ve Muhasebe Kayıtlarına Tam Olarak Aktarılmaması

Kurumun yılı hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde, taşınmaz kayıtlarının

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümlerine uygun şekilde yapılmadığı görülmüştür.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in 'Kayıt ve Kontrol İşlemleri' başlıklı 5'inci maddesinde;

"*Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Kayıtların belgeye dayanması esastır.*

Tapuda kayıtlı taşınmazlar maliyet bedeli üzerinden, bu taşınmazlardan maliyet bedeli belirlenemeyenler ise rayiç değerleri üzerinden kayıtlara alınır.

Taşınmazların rayiç değeri; maliki kamu idaresince, başka bir kamu idaresinin yönetiminde veya kullanımında olanlar ise bu idarelerce tespit edilir.

Taşınmazların kayıtlara alınan değeri, 3/5/2005 tarihli ve 2005/8844 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre güncellenir."

hükmü yer almakta ve maddenin devamında;

" Kayıt işlemleri; taşınmaz giriş ve çıkış kayıtlarının tutulması ve ilgili cetvellere kaydedilmesi süreçlerini kapsar.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin mülkiyetinde, idaresinde ve kullanımında bulunan taşınmazların kaydı ve yönetimi ile ilgili olarak bu Yönetmelik gereğince yapılması gereken kayıt ve kontrol işlemleri; kuruluş kanunları ile özel mevzuatlarındaki hükümler uyarınca, bu idarelerin yetkili ve görevli birimleri tarafından yapılır.

Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslara göre, harcama yetkilileri tarafından görevlendirilecek personele yaptırılabilir." denildikten sonra, Yönetmelik'in 8 ve 9'uncu maddelerine göre taşınmazların numaralandırma ve dosyalama işlemlerinin, 10'uncu maddesine göre de cins tashihi işlemlerinin yapılması gerektiği kayıt altına alınmıştır.

Diğer yandan, aynı Yönetmelik'in geçici 1'inci maddesinde Yönetmeliğin 5 inci maddesine göre yapılması gereken işlemlerin 31.12.2017 tarihine kadar tamamlanması

www.balioglu.net

gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Dolayısıyla, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre taşınmaz kayıt işlemlerinin gerçekleştirilmesi ve taşınmaz icmal cetvellerinin konsolide edilmesi ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği taşınmazların mali tablolarda gösterilmesi gerekmektedir.

Belediyenin taşınmazlarına yönelik yapılan incelemede, tapu kayıtlarında 2126 adet taşınmaz mevcut olduğu görülmektedir. Emlak İstimlak Müdürlüğü tarafından taşınmazların emlak beyan değeri üzerinden değerlemesi yapılmış ve 255.627.279,04 TL olarak belirlenmiştir. Ancak, yukarıda berlitilen yönetmelik hükmü gereğince taşınmazların rayiç değeri üzerinden yeniden değerlenmesi gerekmektedir. Genel hizmet alanları dâhil arsa, arazi, binaların muhasebedeki kayıtlı değeri ise 52.949.981,53 TL'dir. Dolayısıyla, taşınmazların değerinin sağlıklı şekilde muhasebeye aktarılmadığı anlaşılmaktadır.

Ayrıca, çok sayıdaki taşınmazların cins tashihinin yapılmadığı ve taşınmazların kayıt, numaralandırma işlemlerinin ilgili Yönetmelik hükümlerine uygun olarak tamamlanmadığı tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

Bu işlemlerin yapılmaması nedeniyle, Maddi Duran Varlık Hesapları 2018 yılı mali tablolarında olması gerekenden daha düşük değerde görünmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyeye ait tüm taşınmazların güncel piyasa değerlerinin tespiti için Bedel Tespit Komisyonu ile gerekli çalışmalar yapılacaktır. "Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin 8. maddesine uygun Belediyemize ait taşınmazların gayrimenkul taşınmaz kodları düzenlenmiş olup, yönetmeliğin 9. maddesine uygun mevcut dosyalama işlemi tekrar güncellenecek ve yine yönetmeliğin 10. maddesine göre cins tahsisi yapılması gereken taşınmazlar ile ilgili çalışmalar başlatılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulguya iştirak edilmiştir. Belediyece gerekli işlemlerin yapılıp yapılmadığı tarafımızca önümüzdeki denetimlerde kontrol edilecektir.

8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Belediyece Tahsil Edilen Çevre Temizlik Vergisinden Büyükşehir Belediyesi Payının Gönderilmemesi

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Çevre Temizlik Vergisi" başlıklı mükerrer 44'üncü maddesinin 9'uncu fıkrasında;

"Su ve kanalizasyon idareleri büyük şehir dâhilindeki her ilçe veya ilk kademe belediyesinin belediye ve mücavir alan sınırları içinde bulunan konutlara ilişkin olarak tahsil ettiği çevre temizlik vergisi ile bu verginin süresinde ödenmemesi nedeniyle tahsil ettiği gecikme zammının yüzde seksenini tahsilatı takip eden ayın yirminci günü akşamına kadar bir bildirim ile ilgili belediyeye bildirerek aynı süre içinde öder. Tahsil edilen vergi ve gecikme zammının yüzde yirmisini ise münhasıran çöp imha tesislerinin kuruluş ve işletmelerinde kullanılmak üzere büyük şehir belediyesinin hesabına tahsilatı takip eden ayın yirminci günü akşamına kadar aktarır. Büyükşehir belediye sınırları içinde bulunan belediyelerin kendileri tarafından tahsil edilen çevre temizlik vergisinin yüzde yirmisi aynı esaslar çerçevesinde büyükşehir belediyelerine aktarılır."

Hükmüne yer verilmiştir.

Ayrıca Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "363 Kamu İdareleri Payları Hesabı" başlıklı 276'ıncı maddesinde; *"(1)Bu hesap, bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılır."*

Hükmü yer almaktadır.

Aynı Yönetmelik'in 277'nci maddesinde ise kamu idareleri payları hesabına ilişkin alacak kaydının çalıştırılması şu şekilde ifade edilmektedir:

"Bütçe geliri olarak tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarlar bir taraftan bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir."

Ancak Söke Belediyesi işyerleri üzerinden tarafından tahsilatı yapılan çevre temizlik

www.balioglu.net

vergisinden Aydın Büyükşehir Belediyesi'ne gönderilecek olan % 20'lik payların 363 nolu hesaba kaydedilmediği görülmüştür.

5216 sayılı Kanun'un *"Büyükşehir Belediyesinin gelirleri"* başlıklı 23 üncü maddesinin 1'inci fıkrasının (o) bendinde;

"Büyükşehir belediyeleri ve bağlı kuruluşları ile ilçe (...)(1) belediyeleri; tahsil ettikleri vergiler ve benzeri malî yükümlülüklerden birbirlerine ödemeleri gereken paylar ile su, atık su ve doğalgaz bedellerini zamanında yatırmadıkları takdirde, ilgili belediye veya bağlı kuruluşun talebi üzerine söz konusu tutar, İller Bankası tarafından, yükümlü belediyenin genel bütçe vergi gelirleri payından kesilerek alacaklı belediyenin hesabına aktarılır.

Gecikmeden kaynaklanacak faiz ve benzeri her türlü zararın tazmininden, ilgili ilçe (...) (2) belediye başkanı ve sayman şahsen sorumludur. Bu fıkra hükmü, ilçe ve ilk kademe belediyeleri hesabına yapılacak her türlü aktarmaları zamanında yapmayan büyükşehir belediye başkanı, bağlı kuruluş genel müdürleri ve saymanları hakkında da uygulanır." Denilerek Büyükşehir ve İlçe Belediyelerinin birbirlerine yapmak zorunda oldukları ödemelerin zamanında yapılmamasından kaynaklanan her türlü zarardan ilgili belediye başkanları ve saymanlar sorumlu tutulmuşlardır.

www.balioglu.net

2018 yılı sonu itibarıyla Büyükşehir Belediyesine gönderilmesi gereken toplam 146.686,94 TL çevre temizlik vergisi payının tahakkuk ettirilmemesi sonucunda faaliyet sonuçları tablosunda 630 Giderler Hesabı, bilançoda ise 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı eksik görünmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Gerekli özenin gösterileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Bulguya iştirak edilmiştir. Mevzuat doğrultusunda gerekli işlemlerin yapılıp yapılmadığı müteakip denetimlerde kontrol edilecektir.

BULGU 2: Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Belediye İçin Ayrılan Hatalı Hesaplanan Paya İtiraz Edilmemesi

İlbank tarafından Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Söke Belediyesine gönderilen payın eksik hesaplandığı ve bu duruma belediyenin itiraz etmediği görülmüştür.

2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un *'Gelirler'* başlıklı 13' üncü maddesinde;

"*İSKİ'nin gelirleri aşağıdaki kaynaklardan sağlanır:*

...

c) Hizmet alanındaki belediyelerin, İller Bankasınca 2380 sayılı "Belediyelere ve İl Özel İdarelerine Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun" gereğince nüfus esasına göre dağıtılan paylardan bu bankaca tutularak İSKİ'ye gönderilecek % 10'lar,

…"

Denilmiştir.

5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun'un;

'Payların hesaplanması ve oranı' başlıklı 2' nci maddesinde;

" (1) İl özel idareleri ve belediyelere genel bütçe vergi gelirleri tahsilâtı toplamı üzerinden pay verilir. Pay, genel bütçe vergi gelirleri tahsilâtı toplamından, vergi iadeleri düşüldükten sonra kalan net tutar üzerinden hesaplanır.

(2) (Değişik: 12/11/2012-6360/25 md.) Genel bütçe vergi gelirleri tahsilâtı toplamının yüzde 1,50'si büyükşehir dışındaki belediyelere, yüzde 4,50'si büyükşehirlerdeki ilçe belediyelerine ve yüzde 0,5'i il özel idarelerine ayrılır.

...".

'Belediye paylarının tahsisine ilişkin esaslar' başlıklı 5'inci maddesinde;

"...

(3) (Değişik: 12/11/2012-6360/26 md.) 2 nci maddenin ikinci fıkrasına göre ayrılan büyükşehirlerdeki ilçe belediyeleri payının; yüzde 90'lık kısmı ilçelerin nüfusuna, yüzde 10'luk kısmı ise ilçelerin yüzölçümüne göre dağıtılır. Hesaplanan tutardan yüzde 30'luk büyükşehir belediyesi payı ayrıldıktan sonra kalan miktar büyükşehir ilçe belediyelerinin hesabına İlbank A.Ş. tarafından aktarılır.

..."

'Yürürlükten kaldırılan mevzuat ve hükümler' başlıklı 8' inci maddesinde;

www.balioglu.net

"(1) a) 2/2/1981 tarihli ve 2380 sayılı Belediyelere ve İl Özel İdarelerine Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun,

...

(2) ...2380 sayılı Belediyelere ve İl Özel İdarelerine Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanuna yapılan atıflar bu Kanuna yapılmış sayılır."

Düzenlemeleri bulunmaktadır.

Yasal mevzuat bölümünde görüldüğü gibi 2560 sayılı Yasada su ve kanalizasyon idareleri geliri olarak '*2380 sayılı "Belediyelere ve İl Özel İdarelerine Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun gereğince nüfus esasına göre dağıtılan paylardan bu bankaca tutularak İSKİ'ye gönderilecek % 10'lar,*' sayılmaktadır.

5779 sayılı Kanun'un 8' inci maddesi ile 2380 sayılı Yasaya yapılan atıfların bu Kanuna yapılmış sayıldığı düzenlemesi bulunmaktadır. Buna göre, 2560 sayılı Yasanın 13' üncü maddesinde yer alan 2380 sayılı Yasa yerine 5779 sayılı Yasanın dikkate alınması gerekmektedir. Sonuç olarak, su ve kanalizasyon idareleri gelirlerini düzenleyen maddenin; '*Hizmet alanındaki belediyelerin, İller Bankasınca 5779 sayılı "İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun" gereğince nüfus esasına göre dağıtılan paylardan bu bankaca tutularak İSKİ'ye gönderilecek % 10'lar,*' şeklinde anlaşılması gerekmektedir.

Büyükşehir ilçe belediyeleri genel bütçe vergi gelirleri payı 5779 sayılı yasaya göre iki kalemden oluşmaktadır. Genel bütçe vergi gelirlerinden vergi iadeleri düşüldükten sonra kalan tutarın %4,5'i büyükşehir ilçe belediyeleri payı olarak ayrılmaktadır. Büyükşehir ilçe belediyelerine bu tutarın %90'ı nüfuslarına göre %10'u ise yüzölçümlerine göre dağıtılacaktır.

Buna göre İlbank tarafından Aydın Su Kanalizasyon İdaresine (ASKİ) Söke Belediyesinin payından kesilerek gönderilecek tutar belediyeye gönderilecek payın nüfus esasına göre belirlenen % 90'ı üzerinden olması gerekirken tamamı üzerinden hesaplanarak ASKİ payı kesilmiştir. Bu durumda Söke Belediyesine gönderilecek pay eksik olarak hesaplanmıştır.

2018 Yılında İlbank tarafından Söke Belediyesine gönderilen tutarlar şu şekildedir;

www.balioglu.net

Tablo 3: İller Bankası Tarafından Söke Belediyesi 2018 Yılı Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Ayrılan Paylar

Yıl	Ay	Brüt Tahakkuk	ASKİ Payı	Aydın Büyükşehir Belediyesi Payı	Net Tahakkuk
2018	1	5.068.931,34	506.893,13	1.520.679,40	3.041.358,80
2018	2	4.074.591,61	407.459,16	1.222.377,48	2.444.754,97
2018	3	4.497.107,66	449.710,77	1.349.132,30	2.698.264,60
2018	4	4.545.769,10	454.576,91	1.363.730,73	2.727.461,46
2018	5	3.567.693,07	356.769,31	1.070.307,92	2.140.615,84
2018	6	3.896.168,00	389.616,80	1.168.850,40	2.337.700,80
2018	7	5.293.288,81	529.328,88	1.587.986,64	3.175.973,29
2018	8	3.696.886,41	369.688,64	1.109.065,92	2.218.131,85
2018	9	4.701.052,32	470.105,23	1.410.315,70	2.820.631,39
2018	10	5.270.160,45	527.016,05	1.581.048,14	3.162.096,27
2018	11	4.258.451,84	425.845,18	1.277.535,55	2.555.071,10
2018	12	4.194.924,32	419.492,43	1.258.477,30	2.516.954,59
TOPLAM		**53.065.024,93**	**5.306.502,49**	**15.919.507,48**	**31.839.014,96**

www.balioglu.net

Tablodan görüleceği üzere İlbank tarafından Söke Belediyesine gönderilen paydan ASKİ için kesilen tutar brüt tahakkukun tamamı üzerinden yapılmaktadır. Hâlbuki kesilmesi gereken tutar bürüt tahakkukun nüfus esasına göre hesaplanan % 90 lık kısmı üzerinden olması gerekmektedir. Yani 53.065.024,93 TL üzerinden değil 47.758.522,4 TL üzerinden olması gerekirdi. Bunun sonucu olarak da ASKİ için kesilmesi gereken 4.775.852,24 TL olmalıydı. Bu durumda 2018 Yılı için Söke Belediyesine **530.650,25 TL** (5.306.502,49–4.775.852,24) eksik Genel Bütçe vergi Geliri Payı gönderilmiş ve Söke Belediyesi tarafından bu duruma itiraz edilmemiştir.

Bazı büyükşehir ilçe belediyelerinin iller bankasına yazdıkları yazıların, 2380 sayılı Kanun'un ilk hali görmezden gelinerek mezkûr Kanun'un ilgili maddesinde 2001 yılında yapılan değişiklik ile getirilen, "*payların tamamı nüfusa göre dağıtılmalı*" hükmüne göre cevaplandığı görülmektedir. Her ne kadar iller bankası tarafından olumsuz yanıtlar verilse de 2560 sayılı İSKİ Kanun'unun ilgili maddesindeki hüküm, 2380 sayılı Kanunu ilk halindeki düzenlemeye göre getirildiği bilinmelidir.

05.02.1981 tarih, 17242 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 2380 sayılı Kanun'un ilk halinin

"Payların Hesaplanması ve Dağıtımı" başlıklı birinci maddesinde;

"*Genel Bütçe Vergi Gelirleri tahsilat toplamı üzerinden Belediyelere % 5, il özel İdarelerine de % 1 nispetinde pay verilir.*

Bu paylar, gelir saymanları tarafından aylık olarak hesaplanıp tahsil edilen ayı izleyen ayın sonuna kadar İçişleri Bakanlığı emrine ayrı ayrı hesaplara kaydolunmak üzere İller Bankasına yatırılır.

İller Bankasında her ay sonuna kadar toplanan ***belediye ve il özel İdare paylarının % 80'inin Belediyelere*** *ve il özel idarelerine ait hisse olarak banka tarafından içişleri Bakanlığınca bildirilecek son genel* ***nüfus sayımı sonuçlarına*** *göre ilgili kuruluşlara dağıtımı planlanır.*

...

Artakalan % 20 nispetindeki paylardan*, belediyeler ortak fonundaki payların dağıtımı İçişleri ve İmar ve İskân Bakanlıkları, il özel İdarelerine alt ortak fondaki payların dağıtımı da içişleri Bakanlığı tarafından* ***hazırlanacak yönetmeliklere göre yapılır****."* Denilmektedir.

2380 sayılı Kanun'un ilk halinde genel bütçe vergi gelirlerinden belediyelere dağıtılacak payların oranı, %80'i nüfusa göre, kalan %20 'si de *İçişleri ve İmar ve İskân Bakanlıkları*nca çıkarılacak yönetmeliğe göre dağıtılacağı belirlenmiş idi.

2380 sayılı Kanun yayınlandıktan sonra 23.11.1981 tarihinde 17523 sayılı resmi gazete ile 2560 sayılı İSKİ Kanunu çıkarılmıştır.

2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un '*Gelirler*' başlıklı 13' üncü maddesinde;

"*İSKİ'nin gelirleri aşağıdaki kaynaklardan sağlanır:*

...

c) Hizmet alanındaki belediyelerin, İller Bankasınca 2380 sayılı "Belediyelere ve İl Özel İdarelerine Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun" gereğince nüfus esasına göre dağıtılan paylardan bu bankaca tutularak İSKİ'ye gönderilecek % 10'lar,

…"

Denilmiştir. Görüldüğü üzere 2380 sayılı Kanunu ilk halinde belediyelere nüfusuna

www.balioglu.net

göre dağıtılacak %80'lik iller bankası payının %10'u İSKİ'nin payı olarak belirlenmiş, kalan %20'lik paya ilişkin ise İSKİ'nin herhangi bir hakkı yok idi.

2380 sayılı Kanun'un 1 'inci maddesi, 22.01.2001 tarihinde 4629 sayılı Kanun'un 3 'üncü maddesi ile değiştirilmiştir. Değişikliğe göre "İller Bankasından her ay sonuna kadar toplanan belediyeler payı Banka tarafından İçişleri Bakanlığınca bildirilecek son genel nüfus sayımı sonuçlarına göre büyükşehir belediyeleri dışındaki belediyelere dağıtılır denilerek belediye paylarının dağıtımında sadece nüfus kriterinin dikkate alınacağı belirtilmiş idi. Yani Kanun'un ilk halindeki gibi %80'lik kısmı nüfusa, kalan %20'lik kısım yönetmelikle dağıtılır şeklinde bir düzenlemeye gitmemiş, %100'ünün nüfusa göre dağıtılması gerektiği hükme bağlanmış idi. 2001 yılındaki bu değişikliğe göre payın tamamı nüfus esasına göre dağıtıldığı için İSKİ payı da aynı şekilde sadece nüfusa göre dağıtılan oran üzerinden yani %100 üzerinden hesaplanacaktı.

Ancak Daha sonra 15.07.2008 tarih 26937 sayılı resmi gazete ile 5779 sayılı "*İl Özel İdarelerine Ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun"* yürürlüğe konarak 2380 sayılı Kanun yürürlükten kaldırılmıştır. 5779 sayılı Kanun, 2380 sayılı Kanun'un ilk haline benzer bir düzenlemeye gitmiş, büyükşehir ilçe belediyelerine gönderilmesi gereken İller Bankası paylarının %90'ı nüfusa göre, %10'u ise yüzölçümüne göre dağıtılacağı hükme bağlanmıştır.

İSKİ Kanunu yine ilk haliyle kaldığı dikkate alındığında, iller bankası tarafından nüfusa göre büyükşehir ilçe belediyelerine gönderilen %90'lık kısım üzerinden Su ve Kanalizasyon İdarelerine pay verilmesi gerekmektedir.

5779 sayılı Kanun'un belediye paylarının dağıtılmasıyla ilgili kısmı, 2380 sayılı Kanun'un ilk halindeki düzenlemeye benzer olduğu dikkatlerden kaçmamalıdır. Yapılan değerlendirme 2380 sayılı Kanun'un ilk hali ile ve 2560 sayılı İSKİ Kanun'un birbirine uyumluluğu ile yapılmalıdır. İller bankası tarafından verilen olumsuz yanıtların mevcut mevzuat hükümleriyle çeliştiği ortadadır.

Bu durum, belediyenin gelir kaybına sebebiyet vermek suretiyle mali tablolarını olumsuz yönde etkilemektedir.

Kamu idaresi cevabında; İller Bankasına gerekli itirazın yapılacağı belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından bulguya iştirak edilmiştir. Belediyece gerekli işlemlerin yapılıp yapılmadığı tarafımızca kontrol edilecektir.

BULGU 3: Kamulaştırılan Taşınmazlara İlişkin Bilgi ve Belgelerin Tapu İdaresinden Alınmaması Sonucu Emlak Vergisi Takibinin Yapılmaması

Söke Belediyesi mücavir alan sınırları içerisinde yapılmış olan kamulaştırma işlemlerinin Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü/Tapu Müdürlüğü tarafından ilgili belediyeye bildirilmediği, bu bildirimin yapılmamış olması nedeniyle kamulaştırılan taşınmaz için beyan edilen emlak vergisi değeri ile kamulaştırma bedeli arasında fark oluşup oluşmadığı kontrol edilememektedir.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun, *"Kamulaştırma bedelinin mahkemece tespiti ve taşınmaz malın idare adına tescili"* başlıklı 10'uncu maddesinde "*... Bu tescil ve terkin işlemi sırasında mal sahiplerinin bu taşınmaz mal nedeniyle vergi ilişkisi aranmaz. Ancak, tapu dairesi durumu ilgili vergi dairesine bildirir.*" *"Vergilendirme"* başlıklı 39'uncu maddesinde ise *"Kamulaştırılan taşınmazın kamulaştırıldığı yıla ait emlak vergisi tarhına esas olan vergi değeri, kesinleşen kamulaştırma bedelinden az olduğu takdirde, kamulaştırma bedeli ile vergi değeri arasındaki fark üzerinden, cezalı emlak vergisi tarh olunur..."* hükümleri bulunmaktadır.

www.balioglu.net

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun, *"Bildirim verme ve süresi"* başlıklı 23'üncü maddesinde *"Bu Kanunun 33'üncü maddesinde (8 numaralı fıkra hariç) yazılı vergi değerini tadil eden nedenlerin bulunması halinde (geçici ve daimi muafiyetten faydalanılması hali dahil) emlâk vergisi bildirimi verilmesi zorunludur... Emlâkin bulunduğu yerdeki ilgili belediyeye verilir."*

"Vergi değerini tadil eden sebepler" başlıklı 33'üncü maddesinde *"...6. Bir bina veya arazinin takvim veya ifraz edilmesi veya mükellefinin değişmesi (Araziden bir kısmının istimlak edilmesi de ifraz hükmündedir.)"*

"Usul hükümleri" başlıklı 37'inci maddesinde *"Bu Kanunda geçen "Vergi dairesi" tabiri, belediyeleri ifade eder."*

"Ödeme süresi" başlıklı 30'uncu maddesinde *"Devir ve ferağı yapılan bina ve arazinin, devir ve ferağın yapıldığı yıl ile geçmiş yıllara ait ödenmemiş Emlak Vergisinin ödenmesinden devreden ve devralan müteselsilen sorumlu tutulurlar. Devralanın mükellefe*

rücu hakkı saklıdır. Tapu daireleri devir ve ferağ işlemini, işlemin yapıldığı ayı takip eden ayın 15'inci günü akşamına kadar ilgili belediyelere bildirir." denilmektedir.

6083 sayılı Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun Döner Sermaye başlıklı 8'inci maddesi *"(1) Genel Müdürlük, ürettiği her türlü tapu, kadastro, harita ve arşiv bilgi ve belgeleri ile sunduğu hizmetlerden gelir elde etmek üzere merkez veya bölge müdürlükleri bünyesinde döner sermaye işletmeleri kurar*.

...

(7) Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri, köy tüzel kişileri ve kalkınma ajanslarının kanunlarla sayılan görevleriyle ilgili yapılacak tapu işlemlerinden ve veri paylaşımından döner sermaye hizmet bedeli tahsil edilmez… Veri paylaşımına ilişkin protokol veya sözleşmelerde, döner sermaye hizmet bedellerinin ödenmesine ilişkin usul ve esaslar düzenlenebilir." hükümlerini düzenlemektedir.

Gayrimenkul mülkiyetinin Kamu tüzel kişiliği adına tescil edildiği kamulaştırma işlemlerinin, mevzuat gereği ilgili belediyeye bildirilmemiş olması sonucu:

- Kamulaştırılarak kamu tüzel kişiliği adına tescil edilmiş olan gayrimenkule ilişkin daha önceden beyanname verilip verilmediği veya emlak vergisi ödenip ödenmediği,

- Kamulaştırılarak kamu tüzel kişiliği adına tescil edilmiş olan gayrimenkule ilişkin daha önceden gelen emlak vergisi borçlarının bulunup bulunmadığı,

- Kamulaştırılarak kamu tüzel kişiliği adına tescil edilmiş olan gayrimenkule ilişkin Kamulaştırma Kanunundan kaynaklanan ek emlak vergisinin beyan edilip edilmediği, belediye tarafından kontrol edilememektedir.

- Bildirim yapılmamış olması nedeniyle beyanname verilmiş olan gayrimenkullerde kamu adına tescil tarihinden sonra tahakkuk yapılmaması gerekirken, eski malik adına tahakkuk yapılmaya devam etme riski bulunmaktadır.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri ve yapılan tespitler değerlendirildiğinde, Tapu İdaresince özellikle Kamulaştırma Kanunu ve Emlak Vergisi Kanunu kapsamındaki işlemler konusunda belediyenin bilgilendirmesinin ve verilerin paylaşılmasının sağlanması için gerekli yazışmaların yapılması, bu bilgilendirme ve paylaşımın TAKBİS sistemi kapsamında gerekli teknolojik altyapı kullanılarak sistemli ve zamanlı olması; belediye tarafından bilgilendirme

www.balioglu.net

ve paylaşım takibinin yapılarak Emlak Vergisi tahakkuk ve tahsil işlemlerinin yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Kamulaştırılan taşınmazlara ilişkin bilgi ve belgelerin Emlak Servisi bilgisayarlarımız üzerinden Tapu Müdürlüğü ile bağlantılı TAKBİS (**Tapu ve Kadastro Bilgi Sistemi)** sisteminden kayıtlarının alınarak, emlak beyanları ile kontrol edilme işlemlerine başlanmış olup, gerekli özen gösterilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulguya iştirak edilmiştir. Belediyece gerekli işlemlerin yapılıp yapılmadığı tarafımızca önümüzdeki denetimlerde kontrol edilecektir.

BULGU 4: Kültür Katkı Payının İlgili İdareye Gönderilmemesi

Emlak vergisinin %10'u tutarında tahsil edilen Kültür Katkı Payı ilgili idareye (Aydın Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına) ödenmediği görülmüştür.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 12 nci maddesine göre; belediyelerin ve il özel idarelerinin görev alanlarında kalan kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla kullanılmak üzere, mükellef hakkında tahakkuk eden emlak vergisinin %10'u nispetinde, Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payı tahakkuk ettirilir ve ilgili belediyesince emlak vergisi ile birlikte tahsil edilir.

Tahsil edilen miktar, il özel idaresi tarafından açılacak özel hesapta toplanır ve bu pay valinin denetiminde kullanılır.

6360 Sayılı On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'la il özel idarelerinin tüzel kişiliğinin kaldırıldığı yerlerde, belediyelerce emlak vergisi ile birlikte tahsil edilen taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ilişkin katkı payı tutarları, defterdarlıklar bünyesinde açılacak emanet hesaplarına yatırılacaktır.

Büyükşehir belediyelerinin bulunduğu illerde 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 12'nci maddesi kapsamında il özel idarelerince kullanılan haklar ve yetkiler ile yürütülen görevleri yerine getirmek üzere Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı kurulmuştur.

www.balioglu.net

Dolayısıyla kültür katkı payı ile ilgili görevlerin il özel idaresi bulunmayan illerde Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığınca kullanılıp yürütüleceği, toplanan katkı payı tutarlarının, defterdarlıklar bünyesinde açılan emanet hesaplarına aktarılacağı açıktır.

Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'un "*Taşınmaz kültür varlıklarının onarımına yardım sağlanması ve katkı payı*" başılklı 12'nci maddesinin 6'ncı fıkrasında aynen:

"*Yukarıdaki hükümlere göre, taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı olarak tahsil olunan miktarlar tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar il özel idarelerine bir bildirim ile beyan edilerek aynı süre içinde ödenir. Tahsil ettikleri katkı payını yukarıda belirtilen süre içinde il özel idarelerine yatırmayan belediyelerden, bu katkı payları 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edilir."* denilmekle birlikte;

Taşınmaz Kültür Varlılarının Korunmasına Ait Katkı Payına Dair Yönetmeliğin "*Katkı Payı*" başlıklı 6 ncı maddesinde:

"(1) Belediyelerce katkı payı olarak tahsil olunan tutarlar, tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar il özel idarelerine veya yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına bir bildirim ile beyan edilerek aynı süre içinde katkı payı hesabına yatırılır.

(2) Tahsil edilen katkı payının süresi içinde katkı payı hesabına aktarılmasından ***belediye başkanı ve hesap işleri müdürü*** *birlikte sorumludur.*

....

(4) Tahsil edilen katkı payının süresi içinde katkı payı hesabına aktarılmaması veya katkı payının başka amaçla kullanılması halinde sorumlular hakkında yasal işlem yapılır."

hükümleri mevcuttur.

Bu hükümlere istinaden ilgili kuruma gönderilmek üzere vatandaştan tahsil edilerek belediye hesaplarında duran toplam 2.254.742,95 TL tutarındaki katkı payının defterdarlığa öngörülen yasal süreler içerisinde gönderilmesi kamu yararı açısından önem arz etmektedir.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "Mali duruma göre en kısa zamanda ilgili idareye ödeme yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Vatandaştan tahsil edilen kültür katkı payının zamanında ilgili idareye gönderilmemesinin bulguda da belirtildiği üzere belediyeye fazladan faiz yükü getirmektedir. Ödenen faizden de Belediye Başkanı ile Mali Hizmetler Müdürü birlikte sorumlu olacaktır. Bulguda belirtildiği şekliyle mevzuat doğrultusunda gerekli işlemlerin yapılması gerekmektedir. Belediyece gerekli işlemlerin yapılıp yapılmadığı tarafımızca önümüzdeki denetimlerde kontrol edilecektir.

BULGU 5: Sözleşmeli Personele Ödenen Sosyal Denge Tazminatının Sosyal Güvenlik Kapsamında Prime Esas Kazanca Dâhil Edilmemesi

Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenen prim giderlerinin incelenmesi sonucunda; sözleşmeli personele yapılan sosyal denge tazminatı ödemelerinin prime esas kazanca dâhil edilmediği, bu suretle işveren ve işçi hisselerinin eksik hesaplandığı tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 49'uncu maddesinde belediye ve bağlı kuruluşlar tarafından sözleşme ile personel çalıştırılabileceği, bu personel hakkında bu Kanun'la düzenlenmeyen hususlarda 657 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin (B) fıkrasına göre istihdam edilenler hakkındaki hükümlerin uygulanacağı ifade edilmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "*İstihdam şekilleri"* başlıklı 4'üncü maddesinin (B) bendinde sözleşmeli personel düzenlemesine yer verilmiş, söz konusu bendin son paragrafında sözleşmeli personel hakkındaki usul ve esasların Bakanlar Kurulu Kararı ile belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

06.06.1978 tarih ve 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yukarıda belirtilen Esas ve Usuller düzenlenmiş, söz konusu Esas ve Usullerin 7'nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile 10'uncu ve 11'nci maddelerinde sözleşmeli personelin 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu hükümlerine tabi olacakları belirtilmiştir.

31.05.2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "*Sigortalı Sayılanlar*" başlıklı 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanların bu kapsamda sigortalı sayılacağı ifade edilmiştir.

İçişleri Bakanlığı tarafından sözleşmeli personel istihdamı hakkında çıkarılan B.05.0.MAH.0.71.00.01 sayılı Genelge ile sözleşmeli personel hakkında ayrıntılı açıklamalar yapılmış, Genelge'nin 7'inci maddesi ile Belediye ve bağlı kuruluşlarda istihdam edilen sözleşmeli personelin 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu hükümlerine tabi olacağı ifade edilmiştir.

Ayrıca Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından çıkarılan 2009/37 sayılı Genelge'nin 2.2.9'uncu maddesinde de 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4'üncü maddesinin (B) bendi kapsamında geçici olarak sözleşme ile çalıştırılan personelin 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacağı belirtilmiştir.

Bu düzenlemelere göre, 5393 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesi kapsamında istihdam edilen sözleşmeli personelin 5510 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacağı konusunda şüphe bulunmamaktadır.

5510 sayılı Kanun'un "*Prime Esas Kazançlar*" başlıklı 80'inci maddesinin birinci fıkrasında Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıların prime esas kazançları hakkında açıklamalara yer verilmiş, (a) bendinin (1) numaralı alt bendinde Hak edilen ücretlerin, (2) numaralı alt bendinde prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkakın, (3) numaralı alt bendinde İdare veya yargı mercilerince verilen karar gereğince yukarıdaki (1) ve (2) numaralı alt bentlerde belirtilen kazançlar niteliğinde olmak üzere sigortalılara o ay içinde yapılan ödemelerin, prime esas kazanç hesabına dâhil edilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Fıkranın (b) bendinde istisna hükümleri açıklanmış, (c) bendinde ise bu istisnalar dışında her ne adla yapılırsa yapılsın tüm ödemeler ile ayni yardım yerine geçmek üzere yapılan nakdi ödemelerin prime esas kazanca tabi tutulacağı hüküm altına alınmıştır.

5510 sayılı Kanun'da sayılan ve Kanun'un yürürlük tarihinden sonra çıkan başka bir Kanun veya Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile getirilen istisnalar dışında sözleşmeli personele yapılan tüm ödemeler prime esas kazanca dâhil edilecektir.

Belediye ve bağlı kuruluşlarda çalışan sözleşmeli personele temel olarak üç çeşit ödeme yapılmaktadır. Bunlar; sözleşme ücreti, ek ödeme ve sosyal denge ödemesidir. Sözleşme ücretinin prime esas kazanca dâhil olduğu konusunda herhangi bir tereddüt bulunmamaktadır. 375 sayılı KHK'nın Ek 9'uncu maddesi uyarınca ödenen ek ödeme

www.balioglu.net

hakkında ise aynı maddenin dokuzuncu fıkrası ile istisna hükmü getirilmiş ve bu ödemenin prime esas kazanç tutarına dâhil edilmeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Sosyal denge tazminat ödemesi 375 sayılı KHK'nın Ek 15'inci maddesinde düzenlenmiştir. Ne söz konusu maddede ne de bu maddede atıf yapılan 4688 sayılı Kanun'un ilgili maddelerinde bu ödemenin prime esas kazancın tespitinde istisna edildiğine dair bir hüküm mevcuttur. Bu nedenle sözleşmeli personele yapılan sosyal denge tazminatı ödemelerinin prime esas kazancın tespitinde dikkate alınarak prim matrahına eklenmesi gerekmektedir.

Kurum hesaplarında yapılan incelemede 5393 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesi kapsamında istihdam edilen ve 5510 sayılı kanun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının a bendi kapsamında sigortalı olan toplam 5 adet sözleşmeli personele Sosyal Denge Sözleşmesi kapsamında ödeme yapıldığı, ancak bu ödemelerin kişilerin prime esas kazançlarına dâhil edilmeyerek prim matrahının düşük gösterildiği görülmüştür.

Söz konusu ödemenin prime esas kazanca dâhil edilmemesi Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) işçi ve işveren paylarının eksik hesaplanması ve ödenmesine sebebiyet vermiştir.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; Sözleşmeli personele ödenen Sosyal Denge Tazminatının Sosyal Güvenlik kapsamında prime esas kazanca dahil edilmesine başlanmış olduğu ve gerekli özen gösterileceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulguya iştirak edilmiştir. Belediyece gerekli işlemlerin yapılıp yapılmadığı tarafımızca önümüzdeki denetimlerde kontrol edilecektir.

BULGU 6: Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi

Kamu idaresinin, 2018 yılı içinde toplam 474.938,06 TL mevduat faiz geliri elde ettiği görülmüş; ancak bunlara ilişkin muhasebe kayıtları incelendiğinde tahakkuk eden faiz gelirinin gelir vergisi stopajı düşülerek net tutar üzerinden muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin *"Gayri safilik ilkesi"* başlıklı 39'uncu maddesinde; *"Gelir ve giderler, herhangi bir düzenleme veya standart ile aksi kararlaştırılmadıkça netleştirilmeden kaydedilir"* denmektedir.

Aynı Yönetmeliğin *"Faaliyet Sonuçları Tablosu İlkesi"* başlıklı 6'ncı maddesinin (a) fıkrasında; *"Kamu idarelerinin faaliyetlerine ilişkin gelir ve gider işlemleri, tahakkuk esasına dayalı olarak gelir ve gider hesaplarında izlenir. Gelir ve gider hesapları, bütçe ile ilgili olsun veya olmasın, genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri gereği tahakkuk eden her türlü gelir ve giderin kaydına mahsustur."* hükmü yer almaktadır.

Buna göre, tahakkuk eden faiz gelirlerinin stopaj kesintisi yapılmadan önceki brüt tutar üzerinden 600.05.01.09.03 Ekonomik Kodunda, buna ilişkin olarak stopaj yapılan vergi ve benzeri giderlerin de 630.03.04.03.01 Vergi Ödemeleri ve Benzeri Giderler Ekonomik Kodunda muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Mevduat faizlerinin net tutar olarak kaydedilmesi şeklinde yapılan hatalı muhasebeleştirme dolayısıyla 600.05.01.09.30 Ekonomik Kodunda izlenen mevduat faizlerinin ve 630.03.04.03.01 Vergi Ödemeleri ve Benzeri Giderler Ekonomik Kodunda izlenen giderlerinin 54.456,81 TL eksik görünmesine sebep olmuştur.

Kamu idaresi cevabında; Gerekli düzeltmelerin yapıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulguya iştirak edilmiştir. Belediyece gerekli işlemlerin yapılıp yapılmadığı tarafımızca önümüzdeki denetimlerde kontrol edilecektir.

www.balioglu.net

BULGU 7: Danışmanlık Hizmet Alımlarında Mevzuata Aykırı Uygulamaların Bulunması

Kurum'un danışmanlık hizmet alımlarının incelenmesi neticesinde; hukuki danışmanlık hizmeti alımının herhangi özel bir dava için olmadığı, belediye lehine veya aleyhine açılan her türlü davaya ilişkin hizmet alındığı, bu şekliyle hukuki danışmanlık işinin bir istihdam şekline dönüştürüldüğü tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 4'üncü maddesinde *danışman; danışmanlık yapan, bilgi ve deneyimini idarenin yararı için kullanan, danışmanlığını yaptığı işin yüklenicileri ile hiçbir organik bağ içinde bulunmayan, idareden danışmanlık hizmeti karşılığı dışında hiçbir kazanç sağlamayan ve danışmanlık hizmetlerini veren hizmet sunucuları* olarak tanımlanmıştır.

Kanun'un 48'inci maddesinde; mimarlık ve mühendislik, etüt, harita ve kadastro, her ölçekte imar planı, imar uygulama, ÇED raporu hazırlanması, plân, yazılım geliştirme, tasarım, teknik şartname hazırlanması, denetim gibi teknik, malî, hukuki veya benzeri

alanlarda niteliği itibarıyla kapsamlı ve karmaşık olduğu, özel uzmanlık ve deneyim gerektirdiği idarece tespit edilen hizmetlerin danışmanlık hizmet sunucularından alınabileceği düzenlenmiştir.

İdare tarafından 2018 yılı içerisinde hukuki konularda olmak üzere iki adet danışmanlık hizmet alımı yapıldığı, söz konusu hizmetlerin 4734 sayılı Kanun'un 22'inci maddesinin (d) bendi uyarınca doğrudan temin yöntemi ile sağlandığı görülmüştür.

Hukuki danışmanlık hizmet alımı işinin her bir avukat için yıllık bedelinin KDV dahil 43.896,00 TL olduğu, avukatlarla yapılmış olan hukuki danışmanlık hizmet sözleşmesinin belediye tarafından verilecek dava ve icra takiplerini alarak takip edip sonuçlandırması, gerektiğinde araştırma yaparak hukuki görüş vermesi, idarenin görev alanına giren konularda protokol veya sözleşme hazırlanması gibi hususları içerdiği görülmektedir.

Yapılan incelemede avukatlık hizmeti alınan avukata her ay düzenli ödemeler yapıldığı görülmüş, ancak ödeme belgeleri arasında aylar itibariyle hangi konularda danışmanlık verildiği ile söz konusu iş kapsamında neler yapıldığına ilişkin herhangi bir evraka rastlanılmamıştır. Danışmanlık hizmet alımı yapan Müdürlükten alınan belgelere göre danışmanlık hizmeti alınan avukatların, Belediyenin genel olarak dâhil olduğu dava ve icra dosyalarıyla ilgilendiği görülmüştür. Bu bağlamda, hukuki danışmanlık hizmetinin niteliği itibarıyla kapsamlı ve karmaşık olan, özel uzmanlık ve deneyim gerektiren bir iş için alınmadığı görülmektedir.

Belediyenin gerek lehine gerek aleyhine açılmış olan davalara ilişkin her türlü iş ve işlemler Hukuk İşleri Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir. Söz konusu müdürlük bünyesinde bulunan 4 adet avukat kadrosunun 1'i dolu durumdadır. Ayrıca, 5393 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesine istinaden sözleşmeli olarak istihdam edilen avukat bulunmamaktadır.

Hukuki danışmanlık hizmetini veren Avukatlar tarafından İdareye verilmiş özel uzmanlık ve deneyim gerektiren, niteliği itibarıyla kapsamlı ve karmaşık olan bir görüşe rastlanılmamıştır. Alımı yapılan söz konusu danışmanlık hizmetinin kanunlarca belirlenen istihdam şekillerinin bertaraf edilerek alternatif bir istihdam şekline dönüştürüldüğü, bu haliyle söz konusu danışmanlık hizmeti alımının 4734 sayılı Kanun'da yazan şartları taşımadığı açıktır.

Yukarıda yer verilen açıklamalar ve mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde,

www.balioglu.net

bu tip danışmanlık hizmet alımlarında Kurum tarafından hangi hususların esas alınarak söz konusu işlerin özel uzmanlık gerektirdiği, niteliği itibariyle karmaşık ve kapsamlı olduğuna karar verildiğinin ortaya konulması gerektiği açıktır.

Bu doğrultuda idare tarafından danışmanlık hizmet alımlarının; zaruri ihtiyaç doğduğu durumlarda, alınması planlanan danışmanlık hizmetinin niteliği itibariyle kapsamlı ve karmaşık olduğu, uzmanlık ve deneyim gerektirdiği hususlarının somut bir şekilde ortaya konması, alınacak danışmanlık hizmetinin kapsamının net olarak belirlenerek, söz konusu işin doğru ve istendiği şekilde yapılıp yapılmadığının kontrol edilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle " a. Söke Belediyesi Başkanlığının Hukuk İşleri Müdürlüğü kadrosunun (1) Hukuk İşleri Müdürü ve (4) avukattan oluştuğu, ancak 5393 sayılı Belediye Kanununun 49. Maddesinin 3. fıkrası kapsamında sözleşmeli avukat çalıştırılmasının, personel giderlerinin bütçeye oranlarının, % 30'un üzerinde olması nedeniyle, aynı maddenin 8. fıkrasına aykırı düşeceğinden mümkün olamadığı, 5393 sayılı Kanunun Geçici 1. maddesi uyarınca, teknik personel, avukat memur ve sözleşmeli çalıştırılması için sözleşmeli personel istihdamına izin verilmesi talebinin de İçişleri Bakanlığı tarafından cevap verilmemek suretiyle zımnen reddedildiği somut ve hukuki olgulardır.

www.balioglu.net

b. Keza 6360 sayılı Kanun sonrasında eklenen belde ve mahalleler nedeniyle artan hizmet yükümlülüğü, ilçenin tarım, turizm ve sanayi bakımından gelişme kapasitesi, buna bağlı olarak da takip edilmesi gereken dava, icra takibi ve benzeri işlerin yoğunlaşmış olduğu adli iş ve işlemlere ilişkin sayısal verilerden anlaşılmakta, buna karşılık, boş personel kadrolarının varlığına ve artan hizmet nispetinde yeni personel ihtiyacına rağmen, yasal engel nedeniyle bu anlamda gerekli önlemlerin alınamadığı da görülmektedir. 6360 sayılı yasa sonrasında kapanan belde belediyeleri ve köy muhtarlıklarından devredilenler dışında; 2014 yılında 178 yeni dava açıldığı, 2015 yılında 163 yeni dava açıldığı, 2016 yılında 304 yeni dava açıldığı, 2017 yılında 119 yeni dava açıldığı, 2018 yılında 106 yeni dava açıldığı, ayrıca Söke İcra Müdürlüğünde 2015 yılında 66 icra takip dosyasının, 2016 yılında 179 icra takip dosyasının, 2017 yılında 59 icra takip dosyasının,2018 yılında 13 icra takip dosyasının açıldığı ve önceki dönemde Söke Belediyesi'nin taraf olduğu dava ve takip dosyalarının da takip edildiği anılan yıllara ait faaliyet raporlarında da görülmektedir. Bunun yanında Hukuk İşleri Müdürlüğü'nün, dava ve icra takipleri dışında kadro görevinin bir gereği olarak belediye birimlerince talep edilen hususlarda sözlü veya yazılı mütalaa bildirilmekte, olası ihtilaflarda görüş bildirmek üzere haftalık belediye encümeni ve aylık belediye meclisi toplantılarına

düzenli olarak katılım sağlanmaktadır. Tüm bu işlerin Hukuk İşleri Müdürlüğünde görevli tek avukat tarafından yürütülemeyeceği açıktır.

c. Öte yandan bir an için 5393 sayılı Kanunun 49. maddesinin 3. fıkrası kapsamında sözleşmeli avukat çalıştırılmasının mümkün olduğu düşünüldüğünde de, *bu kapsamda istihdam edileceklere ödenecek net ücretin, söz konusu kadro unvanı için birinci derecenin birinci kademesi esas alınmak suretiyle 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre tespit edilecek her türlü ödemeler toplamının net tutarının yüzde 25 fazlasını geçmemek üzere belediye meclisi kararıyla* belirlenecek olması karşısında (ücret, sigorta primi, vergi ve stopajlar, agi vb yasal ödeme kalemleri uyarınca), sözleşmeli istihdam edilen bir avukata bu halde ödenecek ücretin genel toplamının 10.000 TL civarında olacağı anlaşılmaktadır.

d. Daha da önemlisi, Rapordaki niteleme ve eleştirinin, Belediyemizce yapılan mevcut uygulamanın yanlış vasıflandırılmasından kaynaklandığı değerlendirilmektedir. Zira Raporda 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 4 ve 48. maddelerinden hareketle, Belediyemizce yapılan mevcut uygulamanın, anılan maddelerde düzenlenmiş bulunan "danışman" kavramına ve danışmanlık hizmeti alım hükümlerine uygun olmadığı belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Oysa Belediyemizin mevcut uygulaması 4734 sayılı Kanunun 22/d hükmü kapsamında, **doğrudan temin yöntemi ile avukatlık hizmeti alımından** ibarettir.

Nitekim Raporda yer aldığı şekliyle; *hizmet alınan avukatlara her ay düzenli ödeme yapılması, söz konusu avukatların Belediyenin genel olarak dahil olduğu dava ve işlerle ilgilenmekte olması* ve *anılan hizmet alımına ilişkin belgelerde tanımlanan işin çerçevesi,* söz konusu işin, 4734 sayılı Kanunun 22/d hükmü kapsamında, *(Rapora esas 2018 yılı için 67.613,00 TL tutarı da aşmamak suretiyle)*, doğrudan temin yöntemi ile avukatlık hizmeti alımı olduğunu ortaya koymaktadır.

Öte yandan, Sayıştay 7. Dairesinin 16.03.2017 tarih ve K: 2017/191-1 sayılı kararında da belirtildiği üzere, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Norm kadro ve personel istihdamı" başlıklı 49'uncu maddesine göre, ihtiyaç duyulan avukatlık ve danışmanlık hizmetinin sözleşmeli avukat istihdamı ile karşılanabilmesi, aynı maddede yer alan koşulların bulunması (veya sınırlama bulunmaması) halinde mümkündür.

e. Bu durumda (yukarıda da izah edildiği üzere), Söke Belediyesi Başkanlığının Hukuk İşleri Müdürlüğü kadrosunun uygunluğuna ve artan hizmet yükümlülüğünden kaynaklı

ihtiyaca rağmen 5393 sayılı Kanunun 49. maddesinin 8. fıkrasındaki sınırlamadan dolayı sözleşmeli avukat çalıştırılmasının mümkün olamaması, 5393 sayılı Kanunun Geçici 1. maddesi uyarınca, sözleşmeli personel istihdamına izin verilmesi talebinin de İçişleri Bakanlığı tarafından cevap verilmemek suretiyle zımnen reddedilmesi ve 4734 sayılı Kanunun 22/1-d bendinde, Büyükşehir belediyesi sınırları dâhilinde bulunan idaremizin ***(Rapora esas 2018 yılı için 67.613,00 TL'yi aşmayan)***, ihtiyaçlarına ilişkin alımlarda ilan yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temini usulüne başvurulabileceğinin düzenlenmiş olması karşısında, bahse konu hizmet alımı yapılmıştır.

Dolayısıyla, bulguya konu Belediyemiz uygulamasının 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 4 ve 48. maddelerinde düzenlenmiş bulunan "danışman" kavramı ve danışmanlık hizmeti alım hükümleri kapsamına uygun olmadığı ve bu şekliyle (yasal dayanağı olmayan) bir istihdam şekline dönüştürüldüğü yönündeki değerlendirmenin, 4734 ve 5393 sayılı Kanunların ilgili hükümleri karşısında, hukuken doğru olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu kapsamda yapılan hizmet alımının danışmanlık hizmet alımı değil avukatlık hizmet alımı olarak değerlendirilmesi gerekmektedir." şeklinde ifade edilmiştir.

www.balioglu.net

Sonuç olarak 5393 sayılı Belediye Kanunun 49 uncu maddesinde;

Belediye personelinin, belediye başkanı tarafından atanacağı. Birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulacağı, Üçüncü ve dördüncü fıkra hükümleri uyarınca çalıştırılacak personele her ne ad altında olursa olsun sözleşme ücreti dışında herhangi bir ödeme yapılmayacağı ve ücret mahiyetinde aynî ya da nakdî menfaat temin edilemeyeceği, Bu personel hakkında bu Kanunla düzenlenmeyen hususlarda vize şartı aranmaksızın 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına göre istihdam edilenler hakkındaki hükümlerin uygulanacağı, Bu personele ait sözleşme örnekleri sözleşmenin imzalanmasını izleyen 30 gün içinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığına(önceden İçişleri ve Maliye Bakanlığına idi) gönderileceği düzenlenmiştir. Bu hükümlere göre bakanlıktan herhangi bir izne gerek olmadığı, yapılacak olan sözleşmelerin belirli süre içerisinde bakanlığa gönderileceği ortadadır.

Verilen cevapta bahsedilen kanunun geçici 1 inci maddesi; *" Bu Kanunun yayımı tarihinde personel giderlerine ilişkin olarak 49 uncu maddede belirtilen oranları aşmış olan belediyelerde bu oranların altına inilinceye kadar, boş kadro ve pozisyon bulunması ve bütçe imkânlarının yeterli olması kaydıyla 1.1.2005 tarihinde mevcut memur ve sözleşmeli personel*

sayısının yüzde onunu geçmemek üzere İçişleri Bakanlığınca zorunlu hâllere münhasır olacak şekilde verilecek izin dışında ilâve personel istihdam edilemez." şeklindedir. 5393 sayılı Belediye Kanunu ile birlikte sözleşmeli personel istihdamının belirtildiği 49 uncu maddesinin 13.07.2005 tarihinde yürürlüğe girdiği dikkate alındığında yeni kanun ve yeni hükümler sebebiyle belediyelerin 49 uncu maddedeki sınırlamalardan sorun yaşamamaları ya da yaşayacakları sorunu en aza indirmek için kanun koyucu kanuna geçici hüküm getirmiştir. Başka bir ifade ile kanunda bulunan geçici 1 inci madde kanunun yürürlüğe girdiği tarih olan 13.07.2005 tarihinde mezkur maddenin getirdiği üst sınırı aşmış olanlar için, daha başka bir ifade ile kanunun yürürlüğe girdiği tarihte belediyelerin bir anda önlerine konulan sınırlama sebebiyle personel sıkıntısı yaşamaması için uygulanacağı açıktır. Bahsi geçen kanun maddesi, adı üzerinde geçici maddedir. Kanunun yürürlüğe girdiği 2005 tarihinden yıllar sonra 2014-2018 yıllarında farklı sebeplerle ortaya çıkan personel gideri fazlalığına, yani 49 uncu maddenin getirdiği sınırın aşılması durumuna uygulanacak bir madde değildir.

Her ne kadar verilen cevapta iş yükünün arttığından bahsedilse de, personel istihdamının hangi hallerde ve ne şekilde yapılacağı mevzuatta bellidir. İş yükünün artması tek başına kanuna aykırı olarak yapılan personel istihdamını meşrulaştırmaz. Ayrıca sözleşmeli avukat çalıştırılması halinde avukata ödenecek olan ücretin yüksek olacağının ifade edilmesi, doğrudan teminle yapılan bu hizmet alımını mevzuata uygun hale getirmemektedir.

www.balioglu.net

Verilen cevapta bahsedilen Sayıştay 7 nci dairesinin 16.03.2017 tarih ve K: 2017/191 sayılı kararında belediyenin hak ve menfaatlerini korumak münhasıran belediye başkanına verilmiş bir yetki olduğu, özel sözleşme ile bu yetkinin bir avukata bırakılmasının mümkün olmadığı bu sebeple avukata ödenen ücretin tazminine oy birliği ile karar verilmiştir.

Kurum tarafından verilen cevapta ısrarla yapılan alımın bir avukatlık hizmeti olduğu, hukuki danışmanlık hizmeti olmadığı ifade edilmektedir. Aşağıda belirteceğimiz üzere belediyelerin doğrudan teminle hangi hallerde avukatlık hizmeti alabileceği görülecektir. İl ve ilçe Belediyeleri 4734 sayılı kanunun 22 nci maddesinin 1 inci fıkrasının (d) bendine göre doğrudan temin ile alternatif personel istihdamı sonucunu doğuracak avukatlık hizmet alımı yapamaz. Anılan kanunun 4 üncü ve 48 inci maddelerinin şartları oluşması kaydıyla danışmanlık hizmeti alınabileceği tekrardan vurgulanmalı ve bulguda belirtildiği gibi idare tarafından danışmanlık hizmet alımlarının; zaruri ihtiyaç doğduğu durumlarda, alınması planlanan danışmanlık hizmetinin niteliği itibariyle kapsamlı ve karmaşık olduğu, uzmanlık

ve deneyim gerektirdiği hususlarının somut bir şekilde ortaya konması, alınacak danışmanlık hizmetinin kapsamının net olarak belirlenerek, söz konusu işin doğru ve istendiği şekilde yapılıp yapılmadığının kontrol edilmesi gerekmektedir.

Kaldı ki 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun *Büyükşehir belediye başkanının görev ve yetkilerinin sayıldığı* 18 inci maddesinde belediye başkanının mahkemelerde belediyeyi davalı veya davacı olarak özel avukatlara temsil ettirebileceği belirtilmişken, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nda özel avukatlara temsil ettirebileceğine ilişkin bir düzenleme mevcut değildir. İlçe Belediyesi olan Söke Belediyesi'nin bu konuyla ilgili tabi olduğu kanun 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu değil, 5393 sayılı Belediye Kanunu'dur.

Ayrıca bulguya verilen cevaplar 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 inci Maddesinin (d) bendi uyarınca yapılan doğrudan temin alım yönteminin, bir personel istihdam biçimi haline dönüştürüldüğü gerçeğini değiştirmemektedir.

www.balioglu.net

657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun "Kapsam" başlıklı 1 inci maddesinin ilgili kısmında "Bu Kanun, Genel ve Katma Bütçeli Kurumlar, İl Özel İdareleri, Belediyeler, İl Özel İdareleri ve Belediyelerin kurdukları birlikler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, kanunlarla kurulan fonlarda, kefalet sandıklarında veya Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüklerinde çalışan memurlar hakkında uygulanır. Sözleşmeli ve geçici personel hakkında bu Kanunda belirtilen özel hükümler uygulanır." denilmektedir.

Aynı Kanunun "İstihdam Şekilleri" başlıklı 4 üncü maddesinin ilgili kısmında, "Kamu hizmetleri; memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler eliyle gördürülür…" denilmekte ve mezkûr maddenin devamında, anılan istihdam biçimlerinin tanımları yapılmaktadır.

Mezkûr Kanun'un "Dört istihdam şekli dışında personel çalıştırılamayacağı" başlıklı 5 inci maddesinde ise "Bu Kanuna tabi kurumlar, dördüncü maddede yazılı dört istihdam şekli dışında personel çalıştıramazlar." düzenlemesi yer almaktadır. Bu durumda, 657 sayılı Kanun kapsamındaki idarelerin asli ve sürekli kamu hizmetlerinin memurlar eliyle yürütülmesi ve ihtiyaca göre sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler eliyle gördürülmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Bulguda da belirtildiği gibi, Belediyenin gerek lehine gerek aleyhine açılmış olan davalara ilişkin her türlü iş ve işlemler Hukuk İşleri Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir.

Söz konusu müdürlük bünyesinde bulunan 4 adet avukat kadrosunun 1'i dolu durumdadır. Ayrıca, 5393 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesine istinaden sözleşmeli olarak istihdam edilen avukat bulunmamaktadır.

Yukarıda sayılan avukata ilave olarak, Belediye tarafından her yıl düzenli olarak aynı kişilerden 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun "Doğrudan Temin" başlıklı 22 inci maddesinin (d) bendi uyarınca 1 (bir) yıllık veya 1 yılı tamamlayacak şekilde parçalar halinde hizmet alımı yapıldığı ortadadır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun "Doğrudan Temin" başlıklı 22 nci maddesinin (d) bendindeki düzenleme "Büyükşehir belediyesi sınırları dahilinde bulunan idarelerin onbeş milyar, diğer idarelerin beşmilyar Türk Lirasını aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iaşeye ilişkin alımlar." Şeklinde olup, kanun maddesinde belirtilen parasal tutar 2018 yılı için 67.613,00 Türk Lirası olarak belirlenmiştir.

Mezkûr kanun maddesinde, avukatlık hizmet alımının doğrudan temin ile yapılabildiği haller, maddenin ayrı bentlerinde sayılmaktadır. Dolayısıyla doğrudan temin yöntemi ile avukatlık hizmet alımı, Kanunun 22 nci maddesinin (d) bendi uyarınca değil, ilgisine göre (g) veya (h) bentleri uyarınca yapılmalıdır. 4734 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin (g) ve (h) bentlerindeki düzenlemeler şu şekildedir:

www.balioglu.net

"(g) *Milletlerarası tahkim yoluyla çözülmesi öngörülen uyuşmazlıklarla ilgili davalarda, Kanun kapsamındaki idareleri temsil ve savunmak üzere Türk veya yabancı uyruklu avukatlardan ya da avukatlık ortaklıklarından yapılacak hizmet alımları.*

(h) 8/1/1943 tarihli ve 4353 sayılı Kanunun 22 ve 36 ncı maddeleri uyarınca Türk veya yabancı uyruklu avukatlardan hizmet alımları ile fikri ve sınai mülkiyet haklarının ulusal ve uluslararası kuruluşlar nezdinde tescilini sağlamak için gerçekleştirilen hizmet alımları." hükümleri ile birlikte;

659 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Yürürlükten kaldırılan ve uygulanmayacak hükümler ile atıflar başlıklı 18 inci maddesinin 2 nci fıkrasında;

" (2)*8/1/1943 tarihli ve 4353 sayılı Maliye Vekâleti Başhukuk Müşavirliğinin ve Muhakemat Umum Müdürlüğünün Vazifelerine, Devlet Dâvalarının Takibi Usullerine ve Merkez ve Vilâyetler Kadrolarında Bazı Değişiklikler Yapılmasına Dair Kanun yürürlükten kaldırılmıştır. Diğer mevzuatta 4353 sayılı Kanuna yapılan atıflar ilgisine göre bu Kanun Hükmünde Kararnameye yapılmış sayılır."* Hükümleri mevcuttur.

Doğrudan temin dosyaları üzerinde yapılan incelemede, gerçekleştirilen hizmet alımlarının 4734 sayılı Kanunun 22 inci maddesinin (g) bendinde belirtildiği gibi milletlerarası tahkim yoluyla çözülmesi öngörülen bir uyuşmazlıkla ilgili olmadığı gibi, mezkûr maddenin (h) bendinde değinilen 4353 sayılı Kanun (yeni haliyle 659 sayılı Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri Ve Özel Bütçeli İdarelerde Hukuk Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin) "*Amaç ve kapsam*" başlıklı 1 inci maddesinde aynen yer alan "*Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin amacı; genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri (Türkiye Büyük Millet Meclisi, Cumhurbaşkanlığı, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu ve Sayıştay dâhil) ve özel bütçeli idarelerin hukuk hizmetlerinin etkili, verimli ve usul ekonomisine uygun şekilde yerine getirilmesine ve bu hizmetlerin yürütülmesinde uygulama birliğinin sağlanmasına yönelik usul ve esasların belirlenmesidir."* hükmünden de anlaşılacağı üzere, bu bendin genel veya özel bütçeli idareler arasında sayılmayan belediyeler açısından da uygulanmasının mümkün olmadığı aşikârdır.

Aşağıda aynı avukatlardan 4734 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin (d) bendi uyarınca yıllar itibariyle yapılan hizmet alımları tablo halinde özetlenmiştir.

www.balioglu.net

AVUKAT	**HİZMET ALIM DÖNEMİ**	**SÜRESİ**
1. Avukat	01/05/2014-31/12/2014	8 AYLIK
1. Avukat	01/01/2015-31/12/2015	12 AYLIK
1. Avukat	01/01/2016-31/12/2016	12 AYLIK
1. Avukat	01/01/2017-31/12/2017	12 AYLIK
1. Avukat	01/01/2018-31/12/2018	12 AYLIK
1. Avukat	01/01/2019-30/06/2019	6 AYLIK
2. Avukat	10/05/2018-31/12/2018	8AYLIK
2. Avukat	01/01/2019-30/06/2019	6 AYLIK

Yukarıda özetlenmiş olan mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesi neticesinde, Belediyenin 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 nci maddesinin (d) bendinde düzenlenen doğrudan temin yöntemini amacı dışında kullandığı gibi, düzenli olarak her yıl ve aynı kişi veya kişiler için uygulamak suretiyle mevzuatta yer almayan bir personel istihdam biçimi haline getirdiği sonucuna ulaşılmaktadır.

Konu önümüzdeki denetimlerde takip edilecektir.

BULGU 8: Doğrudan Temin ve Pazarlık Usulü ile Yapılan Alımlarda % 10'luk Limitin Aşılması

İdarenin mal ve hizmet alımlarında 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu 62'nci maddesinin (ı) bendindeki yüzde 10 sınırının aşıldığı ve buna ilişkin Kamu İhale Kurumundan izin alınmadığı tespit edilmiştir.

4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel İlkeler" başlıklı 5'inci maddesinde:

"İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.

....

Eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işleri kısımlara bölünemez.

…. "

denilmiş olup, aynı Yasanın "İdarelerce Uyulması Gereken Diğer Kurallar" başlıklı 62'nci maddesinin (ı) bendinde ise aynen:

"Bu Kanunun 21 ve 22 nci maddelerindeki parasal limitler dahilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamaz."

hükmüne yer verilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin " *4734 sayılı Kanunun 62 nci maddesinin (ı) bendinin uygulanmasına ilişkin açıklamalar* " başlıklı 21'inci maddesinde;

" 21.2. 4734 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin (f) bendi ve 22 nci maddesinin (d) bendine göre ihtiyaçların temininde kurum ve kuruluşlar, yıllık bütçelerinde belirlenen toplam ödenek miktarını dikkate alacaklardır. Kurum ve kuruluşlar, mal alımı, hizmet alımı veya yapım işleri için bütçelerine konan yıllık toplam ödenekleri üzerinden her biri için ayrı ayrı % 10 oranını hesaplayacaklardır. Burada önemli olan husus, ilgili veya bağlı birimlerin değil kurum veya kuruluşun toplam ödeneklerinin % 10'unun aşılıp aşılmamasıdır.

21.3. Kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşlar, ihale ve harcama yapmaya yetkili

www.balioglu.net

birimlerinin 4734 sayılı Kanunun 21/f ve 22/d maddeleri kapsamında yaptıkları harcamalarının, toplam ödeneklerinin % 10 oranını aşıp aşmadıklarını takip edeceklerdir. Kurum ve kuruluşlar ilgili veya bağlı birimlerine mal ve hizmet alımı ile yapım işleri ödeneklerinin aktarılması ile ilgili işlemleri yaparken veya bunların harcamalarını belirlerken bu durumu göz önünde bulunduracaklardır.

21.8. Kanunun 21 inci maddesinin (f) bendi ile 22 nci maddesinin (d) bendinde yer alan parasal limitlerin toplamı dikkate alınırken mal ve hizmet alımları ile yapım işleri için ayrılan ödenek tutarları ayrı ayrı değerlendirilecektir."

denilmektedir.

Söz konusu Tebliğin " 4734 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin (d) bendi gereğince ihtiyaçların temini " 22.5.Maddesinde;

" 22.5.1.2. Ayrıca, 4734 sayılı Kanunun 19 uncu maddesine göre açık ihale usulü ile temini gereken ihtiyacın, Kanunun 22 nci maddesinin (d) bendi için öngörülen parasal sınırların altında kalacak şekilde, adet bazında veya aynı ihale konusu içinde yer alabilecek nitelikteki mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin, kalemlere veya gruplara bölünmek suretiyle aynı Kanunun 22 nci maddesinin (d) bendine göre temini, 4734 sayılı Kanunun temel ilkelerine aykırılık teşkil ettiğinden, bu yönde uygulamaların sorumluluk doğuracağı hususuna dikkat edilmesi gereklidir. "

denilmektedir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; 4734 sayılı Kanun kapsamında olan kurumların, Kanunun 21 ve 22'nci maddelerinde belirtilen parasal limitler dâhilinde yapacakları harcamaların yıllık toplamının idarenin bütçesine bu amaçla konulacak ödeneklerin % 10'unu aşamayacağı, bu düzenleme ile kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşlar tarafından yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin harcamaların 4734 sayılı Kanun'da belirtilen temel ilke ve usullere uygun şekilde ve öncelikle açık ihale usulü ile yapılmasının amaçlandığı, esasen bir ihale usulü olmayan 22/d maddesi ile buna benzer bir alım şekli olan 21/f pazarlık uygulamasına kurumların daha sınırlı hallerde başvurmalarının arzulandığı görülmektedir.

Söke Belediyesinde yapılan incelemelerde; yukarıdaki mevzuat hükümlerine aykırı olarak İdarenin 22/d ve 21/f kapsamında yaptığı mal ve hizmet alımlarında, İdarenin bütçesine

www.balioglu.net

bu amaçla konulmuş olan sırasıyla 5.959.000 TL ve 29.960.000 TL ödeneğin % 10'u olan 595.900,00 TL ve 2.996.000,00 TL'yi aştığı tespit edilmiştir.

Bu oranın aşılması, harcamayı yapan her bir müdürlüğün yapılan mal alımı, hizmet alımı ve yapım işleri harcamalarını sınıflandırarak kayıtlara almamış ve yılı bütçesine konulan ödenek üzerinden takibini yapmamış olmalarından kaynaklanmaktadır. Müdürlüklerin bu oranın Kamu İhale Kurumunun görüşü alınmadan aşılmamasına dikkat etmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "4734 sayılı Kanunun 62. maddesinin (i) bendinin uygulaması; bilgisayar sistemimizde düzeltilmiş olup, %10'luk oranın geçilmesi durumunda Kamu İhale Kurumu'ndan izin alınacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Tespitimize iştirak edilip gerekli düzeltmelerin yapıldığı, diğer işlemlerin de mevzuata uygun şekilde yapılacağı belirtildiğinden konu önümüzdeki denetimlerde takip edilecektir.

BULGU 9: Emlak Vergisi Uygulamalarında Mevzuat Hükümlerine Aykırı Hususların Bulunması

www.balioglu.net

Söke Belediyesi ilçe sınırları içinde 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununa göre tarh, tahakkuk ve tahsil edilen bina, arsa ve arazi vergilerine yönelik incelemelerde, muhtemel eksik ve hatalı uygulamalar aşağıda ifade edilmiştir.

a) Bazı Mükelleflerin Daimi Muafiyet Kapsamında Yer Alması

Emlak Vergisinden daimi muaf tutulacak binalar 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 4'üncü maddesinde, arsa ve araziler de 14'üncü maddesinde ayrıntılı olarak düzenlenmiştir. Bina, arsa veya arazilerin muafiyetten yararlandırılmaları için bahsedilen madde hükümlerinde belirtilen nitelik ve şartları sağlamaları, bunun üzerine muafiyet tesis edilmesi gerekmektedir.

Emlak Vergisinde, muafiyet işlemlerinin Kanun hükümlerine uygun şekilde yürütülmesi, belirtilen şart ve kriterleri sağlamayan bina, arsa ve araziler için muafiyet uygulanmayarak Emlak Vergisi tahakkuk ettirilmesi gerekmektedir. Bu durum idarenin, Emlak Vergisi gelirlerinin de artmasını sağlayacaktır.

b) Konut veya İşyeri Gibi Bağımsız Bölümlere Bina Vergisi Yerine Arsa Vergisi Tahakkuk Ettirilmesi

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununa göre, binaların bina vergisine, arsa ve arazilerin de arazi vergisine tabi olduğu ifade edilmiş, binalara ilişkin vergi nispetinin, meskenlerde ‰1, diğer binalarda ‰2, 5216 sayılı Kanunun uygulandığı büyükşehir belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde ‰2 ve ‰4; arazi ve arsalara ilişkin olarak da vergi nispetinin sırasıyla ‰ 1 ve ‰ 3, büyükşehir belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde ‰2 ve ‰6 olarak uygulanacağı düzenleme altına alınmıştır. Yapı ruhsatı alınarak üzerine bina, konut, işyeri, imalathane gibi yapı ve tesis inşa edilen arsaların, yapı kullanma belgesi ya da kullanma belgesi olmayanlar için fiili kullanımına göre bina vergisine dönüştürülmesi ve verginin bina üzerinden alınması gerekmektedir.

Yapı ruhsatı alınmak suretiyle üzerine bağımsız bölüm inşa edilen ve yapı kullanma izin belgesi alınan ya da yapı kullanma izin belgesi alınamaması/alınmamasına rağmen inşası biten ve bağımsız bölüm olarak kullanılan binalar için, yapı kullanma izin belgesi olanlar için yapı kullanım belgesinin alındığı, olmayanlar için fiilen bağımsız bölüm olarak kullanılmaya başladığı süreden itibaren arsa vergisi yerine bina vergisi alınması gerekmektedir. Bina üzerinden alınan vergiye esas oluşturan matraha; arsa ve arazi değeri ile her yıl Emlak Vergisine Matrah Olacak Vergi Değerlerinin Takdirine İlişkin Tüzük gereği belirlenen bina inşaat metrekare maliyet bedelleri, klima, kalorifer ve asansör payı ile ortak kullanım alanları dâhil edildiğinden, arsa veya arazi vergisine göre vergi matrahı yüksek olduğundan, bina vergisi yerine arsa vergisi alınması gelir kaybına sebebiyet verecektir.

Sonuç olarak, bağımsız bölüm niteliğine haiz konut, işyeri gibi yerler üzerinden konut ve işyeri kullanımına göre bina vergisi tahakkuk ettirilmesi hem Emlak Vergisi uygulamalarının sağlıklı yürütülmesini hem de Emlak Vergisi gelirlerinin artmasını sağlayacaktır.

c) Verginin Hesaplanmasında Dikkate Alınan Yüz Ölçümü (M^2) Ölçütünün Eksik veya Hatalı Uygulanması

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 29'uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre, binalarda vergi değeri; takdir komisyonlarınca yeniden takdir edilmek suretiyle kesinleşen arsa veya arazi metrekare birim değerleri ve bina metrekare normal inşaat maliyet bedelleri esas alınmak suretiyle tespit olunacağı hüküm altına alınmıştır. 49 seri no.lu Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliğine göre binalarda vergi değeri hesabı şu sistematik içinde yapılacaktır;

www.balioglu.net

Tablo 4: Bina Vergi Değeri Hesabına İlişkin Tablo

İnşaatın türü, sınıfı ve kullanış şekline göre bina metrekare normal inşaat maliyet bedeli	A
Dıştan dışa yüz ölçümü (m2)	B
Binanın inşaat maliyet bedeli	A x B=C
Kalorifer farkı	C * %8= D
Asansör farkı	C * %6= E
Kalorifer ve asansör dâhil inşaat maliyet bedeli	C + D + E= F
Aşınma payı	F- (aşınma payı oranı)= G
Asgari ölçülere göre bulunan arsa değeri	H
Binanın vergi değeri	G + H

- Binanın/bağımsız bölümün dıştan dışa yüz ölçümü ile her yıl Emlak Vergisine Matrah Olacak Vergi Değerlerinin Takdirine İlişkin Tüzük gereği belirlenen bina metrekare normal inşaat maliyet bedellerini gösteren cetvelde yer alan ortalama rakam çarpılacak,

- Bu çarpım sonucu ortaya çıkacak rakama, varsa %6 oranında asansör, %8 oranında kalorifer veya klima tesisatı farkı ilave edilecek (asansör tesisatından yararlanmayan zemin, bodrum kat hariç),

- Bu suretle bulunan toplam değerden Emlak Vergisine Matrah Olacak Vergi Değerlerinin Takdirine İlişkin Tüzüğün 23'üncü maddesinde belirtilen yıpranma payı düşülecek,

- Yıpranma payı düşüldükten sonra kalan değere arsa veya arsa payının asgari ölçülere göre tespit edilen değeri ilave edilerek, bina vergi değeri (vergiye esas matrah) tespit edilecektir.

Açıklamalardan da görüleceği üzere, bina vergi değerinin (matrahının) tespitinde bağımsız bölümün yüz ölçümü yani m2 si büyük önem taşımaktadır. İnşaat maliyet bedeli, kalorifer ve asansör farkı bunun üzerinden hesaplanmaktadır. Emlak Vergisi Uygulama Tebliğlerinde yüz ölçümün, binanın (apartmanlarda dairenin) dış duvarları arasındaki mesafeler itibariyle metrekare (m^2) cinsinden bulunacak alan ile kömürlük, çamaşırlık, müstakil garaj gibi binaya (bağımsız bölüme) doğrudan doğruya tahsis edilmiş eklentilerin alanı ile hol ve merdiven boşlukları, kapıcı ve kalorifer daireleri, sığınaklar gibi ortak

www.balioglu.net

kullanım yerlerinin arsa payı oranına göre metrekare olarak bulunacak alanının da ilâve edilmesi suretiyle hesaplanacağı düzenlenmektedir.

Sonuç itibariyle, Emlak Vergisine esas alınan m2 alanı ile fiili m2 alanı arasındaki farklılıkların, yapıya ya da bağımsız bölümlere ilişkin mimari uygulama projesi, metrekare cetvelleri üzerinden brüt alan ve ortak alanlar dâhil toplam kullanım alanının tespiti suretiyle giderilmesi ve bina inşaat maliyetine esas 'm^2' nin doğru bir şekilde saptanması, hem sağlıklı ve gerçeğe uygun şekilde işlem yapılmasını sağlayacak hem de vergi matrahını artırarak gelir kaybını önleyecektir.

d) Muafiyet Tesis Edilen Mükelleflerin Muafiyet İçin Gerekli Şartları Sağlaması Hususunda Etkin Bir Tespit ve Teyit Mekanizmasının Bulunmaması

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 8'inci maddesinde;

"...

Bakanlar Kurulu, kendisine bakmakla mükellef kimsesi olup onsekiz yaşını doldurmamış olanlar hariç olmak üzere hiçbir geliri olmadığını belgeleyenlerin, gelirleri münhasıran kanunla kurulan sosyal güvenlik kurumlarından aldıkları aylıktan ibaret bulunanların, gazilerin, engellilerin, şehitlerin dul ve yetimlerinin Türkiye sınırları içinde brüt 200 m²'yi geçmeyen tek meskeni olması (intifa hakkına sahip olunması hali dâhil) halinde, bu meskenlerine ait vergi oranlarını sıfıra kadar indirmeye yetkilidir. Bu hüküm, yukarıda belirtilenlerin tek meskene hisse ile sahip olmaları halinde hisselerine ait kısım hakkında da uygulanır. Muayyen zamanda dinlenme amacıyla kullanılan meskenler hakkında bu hüküm uygulanmaz. Geliri olmadığını belgelemenin usul ve esaslarını belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir..." hükmü yer almaktadır.

İndirimli bina vergisinden ('0' oranlı vergi) yararlanacak kişi ve kişilerin sağlaması gereken şartlar yukarıda yer alan Kanun hükmüyle birlikte Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliğlerinde ayrıntılı olarak düzenlenmektedir. Buna göre, çeşitli tarihlerde yürürlüğe giren ve uygulamaya yönelik düzenlemeleri içeren Genel Tebliğler ile Bakanlar Kurulunca belirlenecek indirimli vergi oranından, Türkiye'de brüt yüz ölçümü 200 m2 yi geçmeyen tek meskeni olan veya tek meskenin intifa hakkına sahip bulunan;

Kendisine bakmakla mükellef kimsesi olup 18 yaşını doldurmamış olanlar hariç olmak üzere hiçbir geliri olmadığını belgeleyenler, Hiçbir geliri olmadığını beyan eden

www.balioglu.net

mükelleflerin, indirimli vergi oranından yararlanabilmeleri için, hizmet karşılığı elde edilen ücret geliri, ticari, sınaî ve mesleki faaliyet geliri, tarımsal faaliyet geliri, menkul ve gayrimenkul geliri, faiz ve temettü geliri veya benzeri türde bir gelirinin olmaması,

Gelirleri münhasıran kanunla kurulan sosyal güvenlik kurumlarından aldıkları emekli, dul, yetim, ölüm ve malûliyet aylığından ibaret bulunanlar, Sosyal güvenlik kurumlarından emekli, dul, yetim, ölüm ve malûliyet aylığı alanların, bu aylıkları dışında başka gelirlerinin bulunmaması,

Gaziler, Bina Vergisi indiriminden yararlanabilmesi için herhangi bir faaliyet veya gelir şartı aranılmayacak, bunlar her hal ve takdirde bina vergisi indiriminden yararlanacağı,

Şehitlerin dul ve yetimleri, Bina Vergisi indiriminden yararlanabilmesi için herhangi bir faaliyet veya gelir şartı aranılmayacak, bunlar her hal ve takdirde bina vergisi indiriminden yararlanacağı,

Engelliler, İndirimli Bina Vergisi oranından yararlanabilmeleri için bu durumlarını tam teşekküllü Devlet hastanesinden alınmış olan sağlık kurulu raporu veya engelli kimlik kartı ile ilgili belediyelere belgelendirmeleri,

Şartlarını taşımaları ve gerekli belgeleri ibraz etmeleri halinde istifade edeceklerdir. Ayrıca, birden fazla meskeni olanlar veya birden fazla meskende hisseye sahip olanlar, muayyen zamanlarda dinlenme amacıyla kullanılan meskenler için söz konusu indirimli vergi oranının uygulanması mümkün değildir.

Bu kapsamda, İdare tarafından muafiyet hakkı tanınan ve '0' oranlı Emlak Vergisi uygulanan emekli, hiçbir geliri olmayan, ev hanımı kapsamında bulunan 5907 kişi üzerinde yapılan inceleme de, özellikle Sosyal Güvenlik ve Vergi Dairesi sistemi üzerinden aktif sigortalılık, emekli aylığı dışında aylık ya da gelir elde etme ve vergi mükellefiyeti tesis edilme hususlarının etkin bir şekilde tespit edilemediği, buna ilişkin sorgulama ve araştırma işlemlerinde eksiklik olduğu görülmüştür. Nitekim muafiyet tanınan kişilerin beyanları doğrultusunda İdarece muafiyet işleminin uygulanması ve beyan dışında belge, bilgi talep edilmemesi 57 seri no.lu Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliğinin amir hükmüdür. Tebliğe göre, Emlâk Vergisi mükelleflerinden Emlâk Vergisi bildirimi dışında tapu sureti, kimlik fotokopisi, vergi kimlik numarasını gösteren belge, elektrik ve su abone belgesi, yapı kullanma izin belgesi, m2 cetveli veya başkaca bir belge talep edilmeyeceği, belediyelerce, Emlâk Vergisi işlemlerinde mükellefler tarafından bildirilen hususların teyidinin,

www.balioglu.net

mükelleflerden belge istenmeden ilgili kurum ve kuruluşlardan yapılması gerektiği, belediyelerce, mükelleflere ait kimlik bilgileri, İçişleri Bakanlığı Kimlik Paylaşım Sistemi üzerinden, tapu kayıtları ise Tapu ve Kadastro Bilgi Sisteminden alınabileceği, ayrıca mükelleflerin şehit, gazi, dul, yetim ve emekli olduklarına ilişkin bilgilerin Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığından elektronik ortamda sağlanmasının mümkün olacağı ve belediyelerin, Emlâk Vergisi işlemlerinde başta imar birimleri olmak üzere Emlâk Vergisine konu taşınmazlara ilişkin öncelikle kendi kayıtlarında bulunan bilgi ve belgelerden faydalanacağı ve gerek duymaları halinde bildirimlerin kontrolü amacıyla bildirime konu taşınmazlarda yoklama ve tespit yapabileceği, belirtilmektedir.

Ele alınan düzenlemeyle İdarece, mükelleflerin kolay ve hızlı bir şekilde kanuni haktan yararlanması ve külfet doğuracak taleplerde bulunulmaması gerektiği ortaya konulmaktadır. Ancak muafiyet tanınan kişilerin beyan durumlarının doğruluğu ve şartların sağlanıp sağlanmadığı, ilgili servis ve personelce tespit ve tetkik edilmeli, etkin bir sorgulama mekanizmasının kurulması gerekmektedir. Bu doğrultuda;

www.balioglu.net

- İndirimli vergiden yararlanmak isteyen veya mevcut haktan yararlanan kişilerin beyanları üzerinden hareketle, aktif sigortalı olarak çalışıp çalışılmadığı, emekli aylığı dışında herhangi bir gelir, ücret ya da kazanç elde edilip edilmediği araştırılmalıdır. Sosyal Güvenlik Kurumu ile yapılacak protokolle veri tabanı üzerinden aktif çalışma, işe girişi veya çıkış, emekli aylığı dışında gelir veya ücretin olup olmadığının elektronik ortamda sorgulaması ya da belirli dönemlerde bilgi alınarak güncel durumların takip edilmesi gerekmektedir.

- Vergi daireleri üzerinden Maliye Bakanlığı veya Gelir İdaresi Başkanlığı ile yapılacak protokolle ya da belirli dönemlerde yapılacak kontrollerle ticari, sınaî ve meslek kazanç kapsamında mükellefiyet tesisi sorgulanmalı ve araştırılmalıdır.

- Menkul sermaye iradı, faiz ve benzeri gelirlerin olup olmadığına ilişkin Türkiye Bankalar Birliği ya da Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurum gibi yetkili kuruluşlarla protokol ya da anlaşma yapılması üzerine elektronik ortamda ya da gerekli yazışmalarla bilgi ve belge temin edilmesine yönelik etkin bir çalışma yapılmalıdır.

Yapılan ayrıntılı açıklamalara binaen, indirimli Bina Vergisi uygulanacak mükelleflerin gerekli şartları sağlamaları noktasında etkin bir takip, tetkik ve araştırma mekanizmasının kurulması; Emlak Vergisi gelir kaybının önlenmesine ve indirimli vergi oranından yararlanma şartlarını taşımadığı halde, gerçek dışı taahhütte bulunmak suretiyle

indirimli vergi oranından yararlanan mükellefler ile durumunda meydana gelen değişikliği bildirmeyen mükelleflerden alınması gereken verginin, cezalı ve gecikme faizi ile birlikte alınmasına imkân sağlayacaktır.

Sonuç itibariyle, Emlak Vergisi uygulamalarına yönelik yaptığımız izah ve değerlendirmelere riayet edilmesi, hem işlemlerine mevzuat uygun şekilde yürütülmesine hem de idarenin Emlak Vergi gelirinin artmasına imkân sağlayacaktır.

Kamu idaresi cevabında; Gerekli özenin gösterileceğini ifade etmiştir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulguya iştirak edilmiştir. Belediyece gerekli işlemlerin yapılıp yapılmadığı tarafımızca önümüzdeki denetimlerde kontrol edilecektir

BULGU 10: İmar Planına Uygun Olarak İmar Programının Hazırlanmaması Sebebiyle Emlak Vergisi Uygulamasında Mevzuata Aykırı İşlem Yapılması

Söke Belediyesince imar planına uygun olarak imar programının hazırlanmadığı görülmüş, imar programında yer alması gereken taşınmazlara emlak vergisinin uygulanmasıyla ilgili mevzuata aykırı uygulamalar tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

3194 sayılı İmar Kanunu'nun "*İmar Programları, Kamulaştırma Ve Kısıtlılık Hali*" başlıklı 10'uncu maddesine istinaden belediyeler; imar planlarının yürürlüğe girmesinden en geç 3 ay içinde, bu planı tatbik etmek üzere 5 yıllık imar programlarını hazırlamalıdırlar. Bu program içinde bulunan kamu kuruluşlarına tahsis edilen alanlar, ilgili kamu kuruluşlarına bildirilmelidir. Beş yıllık imar programları sınırları içinde kalan alanlardaki kamu hizmet tesislerine tahsis edilmiş olan yerleri ilgili kamu kuruluşları, bu program süresi içinde kamulaştırmak için gerekli ödenek, kamu kuruluşlarının yıllık bütçelerine konulmalıdır.

Mezkûr Kanun'un "İmar Planlarında Umumi Hizmetlere Ayrılan Yerler" başlıklı 13'üncü maddesinde de;

"İmar programına alınan alanlarda kamulaştırma yapılıncaya kadar emlak vergisi ödenmesi durdurulur. Kamulaştırmanın yapılması halinde durdurma tarihi ile kamulaştırma tarihi arasında tahakkuk edecek olan emlak vergisi, kamulaştırmayı yapan idare tarafından ödenir. Birinci fıkrada yazılı yerlerin kamulaştırma yapılmadan önce plan değişikliği ile kamulaştırmayı gerektirmeyen bir maksada ayrılması halinde ise durdurma tarihinden itibaren geçen sürenin emlak vergisini mal sahibi öder.

Onaylanmış imar planlarında, birinci fıkrada yazılı yerlerdeki arsa ve arazilerin, bu kanunda öngörülen düzenleme ortaklık payı oranı üzerindeki miktarlarının mal sahiplerince ilgili idarelere bedelsiz olarak terk edilmesi halinde bu terk işlemlerinden ayrıca emlak alım ve satım vergisi alınmaz." denilmektedir.

İmar planlarının yürürlüğe girmesinden itibaren en geç üç ay içinde bu planı tatbik etmek üzere 5 yıllık imar programlarının hazırlanması gerektiğinin kurala bağlandığı, bu hükümlerle kanun koyucunun taşınmaz sahiplerinin haklarının sürüncemede bırakılan imar planlarıyla zarara uğramasının önüne geçmeyi ve özel mülk statüsünden çıkması planlanan ve bu niteliği itibarıyla tasarrufu kısıtlanan taşınmazlar için haksız mali yükümlülüklerin devamına engel olmayı amaçladığı, bu nedenle imar planına alınan yerler için, plan tarihinden itibaren en geç üç ay içinde imar programının hazırlanması gerektiğini öngördüğü anlaşılmaktadır. Yani imar programını yapıp yapmamak Belediyenin inisiyatifinde olmadığı, kanunun açık hükmüyle bu programın hazırlanması gerektiği ortadadır.

İmar planında umumi hizmetlere ayrılan yerlerdeki taşınmazlar imar programına alındığı andan itibaren kamulaştırma yapılıncaya kadar emlak vergisi ödemesi durdurulmalıdır. Kamulaştırmanın yapılması halinde durdurma tarihi ile kamulaştırma tarihi arasındaki emlak vergisini kamulaştırmayı yapan idare ödemelidir. Ancak idarece imar programı hazırlanmadığı için söz konusu uygulama yapılamamıştır. Bu durum, yörede yaşayan adı geçen yerlere sahip vatandaşlarca ileride itiraz sebebi olabilecektir. Danıştay'ın, söz konusu emlak vergilerinin, Vergi Usul Kanunu'nun 118'inci ve devamı maddelerinde hükme bağlanan vergi hataları kapsamı içinde kaldığını değerlendirerek, belediyelerin bu konudaki yanlış uygulamaları sebebiyle Yüksek Mahkemenin idare aleyhine verdiği kararları mevcuttur.

Mevzuata uygun olarak imar programının ve yukarıda zikredilen kanun hükümlerine uygun olarak emlak vergisinin uygulamasının yapılması kamu yararı ve olası itirazların önüne geçilmesi bakımında önem arz etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Söke Kent Merkezinde; 2014 yılının 9.ayından itibaren çalışma süreci başlayan, Konak, Yenicami, Kemalpaşa, Çeltikçi ve Cumhuriyet Mahalleleri sınırları içinde kalmakta olan yaklaşık 160 hektarlık alanda Söke Kent Merkezi ve Çevresi 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı Revizyonu yapılmıştır. Alanın büyük olması nedeniyle 5 etapta yapılan çalışmada 1. ve 2. Etap 1/1000 Ölçekli Revizyon Uygulama İmar Planları kesinleşerek yürürlüğe girmiş ise de 3., 4. ve 5. Etap planlarının onay süreci devam

www.balioglu.net

etmektedir. Revizyon plan alanının bir bütün olması nedeniyle imar programının hazırlanması için alan tamamında planların kesinleşmesi beklenmiştir. Bununla birlikte; Belediyemiz sınırları içinde yargı kararları kapsamında imar planlarının iptali ile plansız konuma düşen, temyiz veya istinaf süreçleri devam eden alanlar da bulunmaktadır. Ayrıca; Aydın Büyükşehir Belediyesince; 2015 yılında Belediyemizden de görüş alınmak suretiyle İl genelinin 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planının yapımına yönelik çalışmalarına başlanmış olduğu bilinmektedir. Bu planının kesinleşmesi sonrasında bir yıl içinde Büyükşehir İlçe Belediyelerinin uygulama imar planlarını üst ölçek plan olan Nazım İmar Planına uygun hale getirmesi mevzuat hükmüdür. Ancak; Büyükşehir Belediyesi yetkisindeki üst ölçekli planlar olan 1/25.000 ve 1/5.000 Ölçekli Nazım İmar Planları ile ilgili sürecin uzayacağı anlaşıldığından yukarıda bahsedilen alanlar (revizyon alanları ile yargı sürecinin devam ettiği alanlar) dışında kalan planlı alanlarda imar programının hazırlanmasına yönelik çalışmalara ivedilikle başlanılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulguya iştirak edilmiştir. Belediyece gerekli işlemlerin yapılıp yapılmadığı tarafımızca önümüzdeki denetimlerde kontrol edilecektir.

www.balioglu.net

BULGU 11: Personel Ödemelerinde Belediye Kanununda Belirtilen Üst Sınırın Geçilmesi

Personel giderlerinin, gerçekleşen en son yıl bütçe gelirlerin yeniden değerleme oranlarıyla çarpımı sonucu ortaya çıkan tutarın yüzde otuzunu geçtiği tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanununun *"Norm kadro ve personel istihdamı*" başlıklı 49 uncu maddesinde; *"Belediyenin yıllık toplam personel giderleri, gerçekleşen en son yıl bütçe gelirlerinin 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerleme katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarın yüzde otuzunu aşamaz.*

...

Yıl içerisinde aylık ve ücretlerde beklenmedik bir artışın meydana gelmesi sonucunda personel giderlerinin söz konusu oranları aşması durumunda, cari yıl ve izleyen yıllarda personel giderleri bu oranların altına ininceye kadar yeni personel alımı yapılamaz. Yeni personel alımı nedeniyle bu oranın aşılması sebebiyle oluşacak kamu zararı, zararın oluştuğu tarihten itibaren hesaplanacak kanunî faiziyle birlikte belediye başkanından tahsil edilir.

..."

Denilmektedir.

İncelendiğinde aşağıdaki tablodan da görüleceği üzere belediyenin personel giderleri mevzuatın belirlediği limitin üzerindedir.

Tablo 5: Son Üç Yıla Ait Personel Gider Oranları

2016 YILI PERSONEL GİDERLERİ ORANI		
GERÇEKLEŞEN EN SON YIL BÜTÇE GELİRİ	2015	47.048.494,20 TL
YENİDEN DEĞERLEME ORANI(%)	2015	5,58
DEĞERLEMEYE TABİ EN SON YIL BÜTÇE GELİRİ	2015	49.673.800,18 TL
YILI PERSONEL GİDERLERİ TOPLAMI	2016	18.937.807,01 TL
YILI PERSONEL GİDERLERİNİN GELİRE ORANI(%)	2016	38,12

2017 YILI PERSONEL GİDERLERİ ORANI		
GERÇEKLEŞEN EN SON YIL BÜTÇE GELİRİ	2016	55.014.509,96 TL
YENİDEN DEĞERLEME ORANI(%)	2016	3,83
DEĞERLEMEYE TABİ EN SON YIL BÜTÇE GELİRİ	2016	57.121.565,69 TL
YILI PERSONEL GİDERLERİ TOPLAMI	2017	20.439.596,52 TL
YILI PERSONEL GİDERLERİNİN GELİRE ORANI	2017	35,78

2018 YILI PERSONEL GİDERLERİ ORANI		
GERÇEKLEŞEN EN SON YIL BÜTÇE GELİRİ	2017	64.630.427,86 TL
YENİDEN DEĞERLEME ORANI(%)	2017	14,47
DEĞERLEMEYE TABİ EN SON YIL BÜTÇE GELİRİ	2017	73.982.450,77 TL
YILI PERSONEL GİDERLERİ TOPLAMI	2018	23.734.877,28 TL
YILI PERSONEL GİDERLERİNİN GELİRE ORANI	2018	32,08

Personel giderleri yıllar itibarıyla düşürülmeye çalışılmış olmasına rağmen limitin üzerinde olma hali devam etmektedir. Yukarıda belirtilen tüm nedenlerden dolayı personel giderleri kanunun belirlediği düzeye getirilmelidir.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; Yasal sınır olan %30'un altına düşmeden personel alımının yapılmayacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Bulguya iştirak edilerek gereken tedbirlerin alınacağı belirtildiğinden konu önümüzdeki denetimlerde takip edileceltir.

BULGU 12: Bazı Taşınmazlara Ait Kira Sözleşmelerinin İhale Yapılmaksızın Uzatılması ve Kamuya Terk Edilen Alanların İşgaliye Yoluyla Kullandırılması

Belediyeye ait taşınmazlar ile yol, yeşil alan, sosyal donatı gibi sebeplerle tapuda kamuya terk edilen yerlerin incelenmesi neticesinde; Söke Belediyesine ait bir kısım mülk ve işletmeler ile kamuya terkini yapılan bazı yerlerin (yol, yeşil alan vs. gibi) geçmişten günümüze kadar bir kısım kişi ve şirketler tarafından işgal edildiği, bu işgalcilerin mezkûr yerlerden çıkarılmadığı, işgaliye alınmak suretiyle kullandırıldığı ve günümüze kadar aynı şekilde devam ettirildiği; geçmiş yıllarda ihale edilen bazı taşınmazlara ait kira sözleşmelerinin ise ihale şartnamelerinde ve sözleşmelerinde belirtilen süreleri dolduğu halde yeniden ihale yapılmaksızın uzatılarak günümüze kadar getirildiği gibi sebeplerle mevzuata aykırı hareket edildiği tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun Kapsam başlıklı 1'inci maddesinde;

"... belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleri bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütülür."

64'üncü maddesinde;

"*Kiraya verilecek taşınır ve taşınmaz malların kira süresi, on yıldan çok olamaz. Turistik tesis kurulacak yerlerin ve turistik tesislerin (Ek ibare: 20.02.2001 – 4628/17 md.) ve enerji üretimi tesisleri ile iletim ve dağıtım tesis ve şebekelerinin ihtiyacı olan arazilerin (Ek ibare: 18.04.2001 – 4646/13 md.) ve doğal gaz iletim, dağıtım ve depolama tesis ve şebekelerinin ihtiyacı olan arazilerin on yıldan fazla süre ile kiraya verilmesi mümkündür.*

5393 sayılı Belediye Kanununun 15'inci maddesinde;

"*...Belediye mallarına karşı suç işleyenler Devlet malına karşı suç işlemiş sayılır. 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesi hükümleri belediye taşınmazları hakkında da uygulanır.*"

Mezkur 2886 sayılı Kanunun 75'inci maddesinde ise;

"*...İşgal edilen taşınmaz mal, idarenin talebi üzerine, bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, idareye teslim edilir.*"

Denilmektedir.

Belediye taşınmazlarının devlet malı statüsünde olduğu ve bu mallara karşı yapılan işgallerin bulunduğu yer mülkiye amirince tahliye ettirilerek idareye teslim edileceğinden bahsedilmektedir.

Öte yandan konuyla ilgili Danıştay 10'uncu Dairesinin E:1989/2736,K1991/3850 sayılı kararı ile; "*...2886 sayılı Devlet İhale Yasasının 64 üncü maddesinde, bu yasa kapsamındaki idarelerin taşınır ve taşınmaz mallarını kiraya verme süreleri belirlenmiş olup; kira süresinin bitimi üzerine taşınmaz malın yeniden kiraya verilebilmesi, ancak yeniden ihale yapılması halinde mümkün bulunmaktadır. 2886 sayılı Yasaya göre ihale yapma sorumluluğu yönünden taşınmaz malın musakkaf olup olmaması önem taşımamaktadır. Musakkaf yapıların kiralanması konusunu düzenleyen 6570 sayılı Yasa da 2886 sayılı Yasadan kaynaklanan ihale yapma zorunluluğunu ortadan kaldırmamaktadır...*"

Denilmektedir.

5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun *"Belediye başkanının görev ve yetkileri"* başlıklı 38'inci maddesinin (e) bendinde belediyenin taşınır ve taşınmaz mallarını idare etme yetki ve görevi belediye başkanına verilmiştir.

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun *"Tanımlar"* başlıklı 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde; *"Kamu kaynakları: Borçlanma suretiyle elde edilen imkânlar dahil kamuya ait gelirler, taşınır ve taşınmazlar, hesaplarda bulunan para, alacak ve haklar ile her türlü değerleri"* denilerek taşınmazlar kamu kaynakları arasında sayılmıştır.

Aynı Kanun'un *"Üst Yöneticiler"* başlıklı 11'inci maddesinde belediyelerde üst yönetici belediye başkanı olarak belirlenmiş, aynı maddenin ikinci fıkrasında üst yöneticilerin sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden sorumlu oldukları ifade edilmektedir.

www.balioglu.net

5018 sayılı Kanunu'nun "*Mal yönetiminde etkililik ve sorumluluk*" başlıklı 48'inci maddesinin üçüncü fıkrasında; "*Kamu idarelerine ait malları edinme, kiralama, tahsis, yönetim, kullanma ve elden çıkarma işlemleri, mevzuatında öngörülen kurallar dahilinde hizmetin amacına uygun olarak verimlilik ve tutumluluk ilkesine göre yapılır. Bu ilkeye aykırı eylem ve işlemlerden doğacak zararlardan, malların yönetimi veya kullanılması hususunda yetki verilenler sorumludur."* Düzenlemesine yer verilmiştir.

Yukarıda anılan hükümler çerçevesinde, Kira süresi dolan belediyeye ait gayrimenkullerin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine uygun olarak ihale yapılmaksızın tekrar kira sözleşmelerinin yenilenmesi veya uzatılması mümkün görünmemektedir. Ayrıca fuzuli işgal altındaki taşınmazların tahliye işlemleri için talepte bulunulması, yol ve park alanı olarak kullanılması gereken yerlerin plandaki fonksiyonuna uygun olarak kullanımının sağlanması, müşterek ihtiyaçların giderilmesi için ayrılan taşınmazların tüm vatandaşların kullanımına açılmasının sağlanması Belediye'nin temel görevlerindendir.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "Kamuya terk edilen alanlarda bulunan 87 adet taşınmazın tahliye işlemleri başlatılacak olup, ayrıca; 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre ihale edilmesi uygun olanların kira ihalesi yapılacaktır. Kira sözleşmelerinde belirtilen sürenin bitimini takiben de, 44 adet taşınmazın, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine uygun olarak ihale işlemlerine başlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Tespitimize iştirak edilip gerekli işlemlerin yapılacağı belirtilmiştir. Bulgu konusu önümüzdeki denetimlerde takip edilecektir.

BULGU 13: Kurumda Görev Yapan Kadrolu İşçilere Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmaması

Söke Belediyesi'nde görevli 116 adet kadrolu işçinin kalan ücretli yıllık izinlerinin toplamının 5.661 iş günü olduğu ve söz konusu işçilerden bazılarının izin gününün 100 günden fazla olduğu görülmüştür.

4857 sayılı İş Kanunu'nun;

"*Yıllık ücretli izin hakkı ve izin süreleri*" başlıklı 53'üncü maddesinde işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği,

"*Yıllık ücretli iznin uygulanması*" başlıklı 56'ncı maddesinde yıllık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu,

"Sözleşmenin sona ermesinde izin ücreti" başlıklı 59'uncu maddesinde iş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği,

"*İzinlere ilişkin düzenlemeler*" başlıklı 60'ıncı maddesinde yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, yıllık izinin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ve işverence tutulması zorunlu kayıtların şeklinin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir Yönetmelikle gösterileceği belirtilmiştir.

Yukarıda yer alan 4857 sayılı Kanun'un yıllık ücretli izin hakkını düzenleyen maddelerine göre işçilerin yıllık ücretli izin hakkından feragat etmesine cevaz verilmemekte, işverenin de işçilere sürekli bir şekilde yıllık izin vermesi zorunlu tutulmaktadır. Aksi bir uygulamada, işçi emekli olduğunda veya iş sözleşmesi son bulduğunda yasa hükmü gereği yıllık ücretli izin hakkı ücret alacağına dönüşmektedir.

Kullanılmayan izinlerin son ücret üzerinden ödenmesi, işçilerin izin kullanmaktan kaçınarak feragat edebilmelerine neden olmaktadır. Kurum veya birim yetkililerin buna izin vermemesi, Anayasal bir hak olan izni, işçilere kullandırması gerekir. Zira birikmiş izin alacaklarının ücrete dönüşmesi halinde, kurum bütçesine mali açıdan bir yük getirdiği açıktır.

2014 yılında 16.556 gün olan yıllık izinler, 2019 yılı başı itibarıyla 5.661 güne düşürülmüş olmakla birlikte bu duruma devam edilerek İşçilere ücretli yıllık izinlerinin mevzuat ve sözleşme hükümlerinin öngördüğü şekilde kullandırılması, bu suretle Kurum için ileride doğması muhtemel ödeme yükünün önüne geçilmesi önem arz etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Gerekli özenin gösterileceğini ifade etmiştir.

Sonuç olarak Belediye tarafından bulguya iştirak edilmiştir. Belediyece gerekli işlemlerin yapılıp yapılmadığı tarafımızca önümüzdeki denetimlerde kontrol edilecektir.

www.balioglu.net

BULGU 14: Gecekondu Fonunda Toplanan Paraların Gelir Hesabına Özel Gelir Olarak Kaydedilmemesi ve Tahsis Amacı Dışında Kullanılması

4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un "Taksitle ödeme, satış bedelinden pay verilmesi, belediyelere devir" başlıklı 5'inci maddesinde;

"... Belediye ve mücavir alan sınırları içindeki Hazineye ait taşınmazların satış bedellerinin tahsil edilen kısmından öncelikle yerinde muhafaza edilemeyen yapıların tasfiyesinde kullanılmak şartıyla % 10'u, ilgili belediyelerin 20.7.1966 tarihli ve 775 sayılı Kanun hükümlerine göre oluşturulan fon hesabına aktarılır. Kalan kısmından ise ilgili belediyeye % 30, varsa büyükşehir belediyesine % 10 oranında pay verilir. ...Bu paylar tahsilini takip eden ayın yirmisine kadar ilgili idarelerin hesaplarına aktarılır. ..." hükmü bulunmaktadır.

Diğer yandan; 775 sayılı Gecekondu Kanunu'nun "Fonların teşkili ve kullanılması" başlıklı 12'nci maddesinde, belirtilen kaynaklardan sağlanacak gelirlerin, ilgili belediyeler adına açılacak özel hesaplarda toplanacağı, 13'üncü maddesinde ise bu fonlarda toplanan paraların nerelerde kullanılması gerektiği açıklanmıştır.

www.balioglu.net

Anılan Kanun'un 13'üncü maddesinde;

"Buna göre 12'nci madde gereğince teşkil edilen fonda toplanan paralar, belediyelerce, Toplu Konut İdaresi Başkanlığının izni alınmak şartıyla:

a) Bu kanundaki amaçlarda kullanılmak üzere arsa sağlanmasında, Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca onanan plan ve projelere göre halk konutu, nüve konut veya geçici misafir konutu yapılmasında,

b) Islah olunacak gecekondu bölgeleri ile yeniden tesis edilecek önleme bölgelerinin yol, meydan, kanalizasyon, su, elektrik ve benzerleri gibi kamu hizmet ve tesislerinin Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca onanan projelerine göre yapılmasında veya onarılmasında,

c) Kendi bütçe imkânlarıyla karşılanamayan ve fakat bu kanun gereğince yapılması gereken tespit, harita alımı, plan ve projelendirme hizmetlerinde kullanılır. " denilmektedir.

Mezkûr mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere ilgili fonda biriken paralar 775 sayılı Kanun'un 13'üncü maddesinde açıklanan yerlerde kullanılabilecek, bunun dışındaki

yerlerde kullanılamayacaktır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 18'inci maddesinde ise;

"20/7/1966 tarihli ve 775 sayılı Gecekondu Kanununun 12 nci maddesi gereği kurulan fonda toplanacak paralar gelir bütçesinin ilgili bölümüne gelir kaydedilir. Diğer taraftan gider bütçesinin ilgili tertibine tahsis amacı doğrultusunda kullanılmak üzere ödenek konulur. Bu fondan yapılan harcamalarda 775 sayılı Kanunda belirtilen usul ve esaslar uygulanır." denilmiş ve gecekondu fonu gelirinin ne şekilde muhasebeleştirilmesi gerektiğine açıklık getirilmiştir.

Mal Müdürlüğü tarafından hazineye ait arsa satışlarından Belediye hesaplarına % 10'luk gecekondu fonu payı ve %30'luk belediye payı olarak toplam 34.548,27 TL yatırılmıştır. Özel hesapta takip edilerek yerinde muhafaza edilemeyen yapıların tasfiyesinde kullanılmak şartıyla tahsil olunan %10'luk pay bu amaca aykırı olarak İdarenin cari harcamalarında kullanılmıştır. Halbuki, söz konusu gelirin, özel gelir olması nedeniyle, mevzuatında belirtilen işler için kullanılması gerekirdi.

www.balioglu.net

Öte yandan, gecekondu fonuna ait gelirlerin belediye adına açılacak özel bir banka hesabında takip edilmesi, ilgili gelir ve giderlerin gelir ve gider hesaplarında bu amaçla oluşturulacak detay kodlarında kayıt altına alınması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Gecekondu fonuna ait gelirler için bankada özel bir hesap açılıp, mevzuatta belirtilen işler için kullanılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak Bulguya iştirak edilmiş ve gerekli düzeltmelerin yapılacağı belirtilmiştir. Konunun mevzuata uygun hale getirilip getirilmediği önümüzdeki denetimlerde kontrol edilecektir.

www.balioglu.net

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

9. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR

Söke Belediyesi Bilanço			
A K T İ F L E R			
	2016 Yılı	2017 Yılı	2018(Cari Yıl)
I- DÖNEN VARLIKLAR	**36.917.806,57**	**41.949.338,15**	**41.711.048,39**
10 HAZIR DEĞERLER	**738.557,96**	**3.776.529,76**	**2.824.166,21**
100 KASA HESABI	0	0	0
102 BANKA HESABI	687.357,96	3.744.186,43	2.785.565,68
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	0	0	0
109 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	13.334,13	13.334,13	16.334,13
12 FAALİYET ALACAKLARI	**16.712.269,49**	**19.073.301,19**	**19.876.454,74**
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	0	0	0
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	16.149.003,38	18.505.196,05	19.270.692,42
122 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	0	0	0
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	563.266,11	568.105,14	605.762,32
14 DİĞER ALACAKLAR	**4.545.121,67**	**4.437.135,30**	**4.699.261,16**
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	4.545.121,67	4.437.135,30	4.699.261,16
15 STOKLAR	**0**	**0**	**0**
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	0	0	0
16 ÖN ÖDEMELER	**427.250,13**	**454.999,30**	**527.940,92**
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI	0	0	0
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	427.250,13	454.999,30	527.940,92
165 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER HESABI	0	0	0
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	**14.494.607,32**	**14.207.372,60**	**13.762.034,35**
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	**14.494.607,32**	**14.207.372,60**	**13.762.034,35**
II- DURAN VARLIKLAR	**82.772.648,00**	**93.009.814,76**	**98.720.015,13**
22 FAALİYET ALACAKLARI	**0**	**0**	**0**
222 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	0	0	0

www.balioglu.net

23 KURUM ALCAKLARI	**748.000,00**	**698.000,00**	**673.000,00**
232 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI	748.000,00	698.000,00	673.000,00
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	**7.256.972,99**	**7.240.490,31**	**10.560.306,14**
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	7.205.982,11	7.189.499,43	8.127.315,26
241 MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	50.990,88	50.990,88	2.432.990,88
247 SERMAYE TAAHHÜTLERİ HESABI (-)	0	0	0
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	**74.767.675,01**	**85.071.324,45**	**86.500.039,02**
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI	18.762.621,85	16.375.103,85	13.485.516,23
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	40.232.429,66	44.291.324,46	50.239.028,05
252 BİNALAR HESABI	21.396.235,95	27.428.599,12	25.960.319,11
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	3.010.726,03	3.374.832,75	3.723.784,75
254 TAŞITLAR HESABI	1.901.054,06	1.989.055,90	3.221.960,93
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	6.191.791,26	6.084.278,58	7.355.302,92
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-17.404.886,00	-15.149.572,41	-17.485.872,97
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	677.702,20	677.702,20	0
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	**0**	**0**	**0**
260 HAKLAR HESABI	16.604,00	30.604,00	55.325,00
264 ÖZEL MALİYETLER HESABI			
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-16.604,00	-30.604,00	-55.325,00
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	0	0	**986.669,97**
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	0	128.633,24	1.115.303,21
298 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	0	-.128.633,24	-.128.633,24
Aktif Toplam	**119.690.454,57**	**134.959.152,91**	**140.431.063,52**

P A S İ F L E R			
	2016 Yılı	2017 Yılı	2018(Cari Yıl)
III- KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	**20.121.807,94**	**25.512.630,08**	**31.938.595,84**
30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	**2.144.216,63**	**912.582,38**	**855.076,26**
300 BANKA KREDİLERİ HESABI	2.144.216,63	912.582,38	855.076,26
32 FAALİYET BORÇLARI	**7.284.185,40**	**9.335.173,67**	**12.256.205,49**
320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	7.284.185,40	9.335.173,67	12.256.205,49

www.balioglu.net

33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	**2.298.520,46**	**3.645.863,69**	**3.349.623,09**
330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	549.624,40	842.586,93	806.856,30
333 EMANETLER HESABI	1.748.896,06	2.803.276,76	2.542.766,79
36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	**8.394.885,45**	**11.252.033,05**	**15.435.211,17**
360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	1.781.918,92	2.634.623,37	3.089.725,32
361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	3.268.624,03	3.849.722,98	4.712.789,63
362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	2.128.022,67	3.334.969,14	4.041.675,05
363 KAMU İDARELERİ PAYLARI HESABI	0	0	0
368 VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI	1.216.319,83	1.432.717,56	3.591.021,17
37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI			
372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI			
38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	**0**	**366.977,29**	**42.479,83**
380 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER HESABI	0	366.977,29	42.479,83
IV- UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	**17.293.821,05**	**19.115.546,33**	**24.245.761,23**
40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	**2.392.061,19**	**1.372.085,13**	**462.168,64**
400 BANKA KREDİLERİ HESABI	2.392.061,19	1.372.085,13	462.168,64
43 DİĞER BORÇLAR	**14.901.759,86**	**17.631.218,50**	**22.307.539,69**
430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	22.922,78	22.922,78	22.922,78
438 KAMUYA OLAN ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ BORÇLAR HESABI	14.878.837,08	17.608.295,72	22.284.616,91
47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	**0**	**0**	**1.315.000,00**
472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	0	0	1.315.000,00
48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	**0**	**112.242,70**	**161.052,90**
480 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER HESABI	0	112.242,70	161.052,90
V- ÖZ KAYNAKLAR	**82.274.825,58**	**90.330.976,50**	**84.246.706,45**
50 NET DEĞER	**67.777.496,32**	**80.868.560,97**	**85.135.508,31**
500 NET DEĞER HESABI	67.777.496,32	80.868.560,97	85.135.508,31
57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	**12.666.004,23**	**10.443.172,46**	**9.387.088,72**
570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	12.666.004,23	10.443.172,46	9.387.088,72

www.balioglu.net

58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	**-3.829.406,26**	**-3.829.406,26**	**-3.829.406,26**
580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)	-3.829.406,26	-3.829.406,26	-3.829.406,26
59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	**5.660.731,29**	**2.848.649,33**	**6.446.484,32**
590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	5.660.731,29	2.848.649,33	0
591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)	0	0	-6.446.484,32
Pasif Toplam	**119.690.454,57**	**134.959.152,91**	**140.431.063,52**

A K T İ F L E R			
	2016 Yılı	2017 Yılı	2018(Cari Yıl)
IX- NAZIM HESAPLAR	**15.725.498,24**	**10.850.005,77**	**4.192.702,74**
91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAPLARI	**10.846.780,28**	**7.340.150,28**	**4.192.702,74**
910 TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	10.846.780,28	7.340.150,28	4.192.702,74
92 TAAHHÜT HESAPLARI	**4.878.717,96**	**3.509.855,49**	**0**
920 GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	4.878.717,96	3.509.855,49	0
Genel Toplam	**15.725.498,24**	**10.850.005,77**	**4.192.702,74**

P A S İ F L E R			
	2016 Yılı	2017 Yılı	2018(Cari Yıl)
IX- NAZIM HESAPLAR	**15.725.498,24**	**10.850.005,77**	**4.192.702,74**
91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAPLARI	**10.846.780,28**	**7.340.150,28**	**4.192.702,74**
911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	10.846.780,28	7.340.150,28	4.192.702,74
92 TAAHHÜT HESAPLARI	**4.878.717,96**	**3.509.855,49**	0
921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	4.878.717,96	3.509.855,49	0
	==========	==========	==========
Genel Toplam	**15.725.498,24**	**10.850.005,77**	**4.192.702,74**

Söke Belediyesi Faaliyet Sonuçları					
Hesap Kodu	**Yardımcı Hesap**	**Giderin Türü**	**2016 Yılı**	**2017 Yılı**	**Cari Yıl (2018)**
630		**Giderler Hesabı**	**TL**	**TL**	**TL**
630	1	Personel Giderleri	18.935.046,77	20.439.596,52	24.337.258,01

www.balioglu.net

	2	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	3.208.754,77	3.536.741,07	3.934.892,98
	3	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	25.404.250,89	29.953.706,24	31.413.583,28
	4	Faiz Giderleri	1.004.546,88	1.248.943,56	775.096,63
	5	Cari Transferler	1.190.740,37	1.073.392,62	3.311.255,30
	11	Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri			
	12	Gelirlerin Ret Ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	31.502.50	19.720,96	52.451,12
	13	Amortisman Giderleri	1.211.348,21	914.549,33	2.361.021,56
	14	İlk Madde Ve Malzeme Giderleri	4.193.371,33	4.459.736,75	9.213.020,62
	99	Diğer Giderler			
		Giderler Toplamı	**55.179.561,72**	**61.646.387,05**	**75.398.579,50**
600		**Gelirler Hesabı**			
600	1	Vergi Gelirleri	17.658.935,13	20.172.441,27	20.831.249,51
	3	Teşebbüs Ve Mülkiyet Gelirleri	9.315.338,98	5.913.879,57	5.970.147,33
	4	Alınan Bağış Ve Yardımlar İle Özel Gelirler	160.813,89	142.266,10	485.761,56
	5	Diğer Gelirler	32.977.975,01	33.949.742,64	40.575.345,52
	11	Değer Ve Miktar Değişimleri Gelirleri		3.066.000,00	
		Gelirler Toplamı	**60.840.293,01**	**64.495.036,38**	**68.952.095,18**
		Faaliyet Sonucu	**5.660.731,29**	**2.848.649,33**	**-6.446.484,32**

www.balioglu.net

EK 2: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
2886 sayılı Kanun'a göre ihaleyle kiraya verilmesi gereken dükkan, büfe, çay bahçesi, restoran ve	2014	Kısmen Yerine Getirildi	Belediyeye ait; dükkan, büfe ve benzeri taşınmazlar ile ilgili 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine kiralama işlemi yapılmaya çalışılmıştır. Örneğin;

benzeri taşınmazların kiraya verilmeksizin işgaliye ile kullandırılması			Belediyeye ait çevreyolu altı no:21 adresinde kayıtlı bulunan büfe vasıflı taşınmazı 20.12.2016 tarihinde ve 04.04.2017 tarihinde çevre sokak no:19 adresinde bulunan büfe ile ilgili yapılan ihaleler buna örnektir. Bunun yanında bu konu 2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporumuzun "Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler" bölümünün 12'nci maddesinde bulgu konusu edilmiştir.
Belediye personeline cep telefonu tahsis edilmesi ve konuşma bedellerinin bütçeden karşılanması	2014	Tam Olarak Yerine Getirildi	Belediye sorumlu personellere kurumsal cep telefonları verilerek ilgili personellere ulaşımda ve kamu hizmetlerinin daha çabuk ve etkili bir şekilde yerine getirilmesi sağlanmıştır. Ayrıca; kullanım paketlerinin sınırlı olması ve ekonomik olmasına özellikle dikkat edilmiştir.
Belediyenin teşkilat yapısı içerisinde Mali Hizmetler Müdürlüğü yer almasına rağmen Strateji Geliştirme Müdürlüğünün ihdas edilmesi	2014	Tam Olarak Yerine Getirildi	Belediye norm kadro yapısı içerisinde bulunan, Strateji Geliştirme Müdürlüğü 02.02.2018 tarih ve 2018/2-30 sayılı Belediye Meclis Kararı ile kaldırılarak ihtiyaç olan Park ve Bahçeler Müdürlüğü oluşturulmuştur.
Eğlence Vergisi	2014	Tam Olarak	İlçe sınırları içinde faaliyet gösteren

www.balioglu.net

gelirlerinin takip ve tahsil edilmemesi		Yerine Getirildi	ve eğlence vergisine tabii işyerleriyle ilgili 2464 sayılı kanunla belediyeye verilen yetkileri kapsamında gerekli saha çalışmaları ve kontroller yapılmaktadır. Mükelleflerin ilgili evraklarıyla birlikte beyan vermeleri sağlanmakta ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 21. maddesine göre eğlence vergisi tahakkukları girilmekte ve tahsilatının takibi sağlanmaktadır. Ödeme vadesi geçen alacakların tahsili için gerekli yasal işlemler yapılmaktadır.
Aydın Büyükşehir Belediyesine Devredilen Hizmetlerle İlgili Borçların Aydın Büyükşehir Belediyesine Devredilmemesi	2014	Tam Olarak Yerine Getirildi	Aydın ilinin 6360 sayılı kanun ile Büyükşehir statüsüne dönmesiyle; Aydın Büyükşehir Belediyesi'nin görev, yetki ve sorumluluğuna geçen su, kanalizasyon, katı atık, ulaşım, her çeşit yolcu ve yük terminalleri, toptancı halleri, mezbaha, mezarlık ve itfaiye hizmetlerine ilişkin olmak üzere tüm kamu hizmetlerini aksaklığa uğramaması için, Aydın Büyükşehir Belediyesi devir alana kadar Söke Belediyesi personel, araç, mal, malzeme, ekipman vb. tüm imkanlarını kullanarak yerine getirmiştir. Bahsi geçen kamu hizmetlerini gerçekleştirirken ilçe belediyesi kendi bütçe imkanlarıyla harcamalar yapmıştır.

www.balioglu.net

			Ayrıca; Aydın Büyükşehir Belediyesi, Aydın Valiliği "Devir, Tasfiye ve Paylaştırma Komisyonu" tarafından kanun gereği paylaşımı yapılan; tüzel kişiliği sona eren 7 (Yedi) belde belediyesi ve 34 (otuz dört) köy muhtarlıklarının SGK, Vergi Dairesi, Elektrik, diğer kurum ve esnafa olan borçlarını kabul etmemiş, Söke Belediyesi üzerinde bırakmak istemiş, sadece alacakları kabul edip, borçları devir almayarak yanlı uygulamalarına devam etmektir. Yasa gereği, Aydın Büyükşehir Belediyesi'ne bağlanan birimlerdeki emekli olmuş olan personellerin tazminat ve maaşlarını da Söke Belediyesi yüklemekle birlikte, bu güne kadar resmi olarak karşılıklı devir-teslim işlemleri tamamlanamamıştır. Söz konusu komisyon kararlarına ilişkin yasal süreçler devam etmektedir.

www.balioglu.net

www.balioglu.net

AYDIN SÖKE BELEDİYESİ

2018 YILI

SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. **ÖZET** **69**

2. **KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU** **69**

3. **SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU** **70**

4. **DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI** **70**

5. **GENEL DEĞERLENDİRME** **70**

6. **DENETİM BULGULARI** **72**

www.balioglu.net

1. ÖZET

Bu Rapor, Söke Belediyesinin performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanun'un 36'ncı maddesi uyarınca, Sayıştay *"hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim"* olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Söke Belediyesinin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2018 yılı Performans Programı,
- 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

www.balioglu.net

Söke Belediyesinin 2015-2019 yıllarına ilişkin Stratejik Planı, 2018 yılına ilişkin Performans Programı ve 2018 yılı Faaliyet Raporu'nun mevcut bulunduğu ve yasal süresi içerisinde, mevzuattaki şekil şartlarına uyularak hazırlanıp kamuoyuna sunulduğu görülmüştür.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

www.balioglu.net

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilir.

Bu çerçevede, Söke Belediyesi'nin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2018 yılı performans denetimi kapsamında Söke Belediyesi'nin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı (Taslak) İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

2018 yılı performans denetimi kapsamında Söke Belediyesinin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı (Taslak) İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Yapılan inceleme sonucunda; Kurumun, 2015-2019 yılı Stratejik Planının, 2018 yılı Performans Programının ve 2018 yılı Faaliyet Raporunun mevcut olduğu ve ilgili dokümanların mevzuatta belirtilen zamanlılık ve sunum kriterlerine uyum açısından incelenmiş ve bu incelemelerin sonucunda, söz konusu dokümanların bulgularda belirtilen nedenlerle bazı şartları kısmen sağlamadığı kanaatine varılmıştır.

Stratejik Plan ve Performans Programı, performans bilgisinin içeriğine yönelik aranan şartlardan ilgililik, ölçülebilirlik ve iyi tanımlanma açısından değerlendirilmiş; İdare Faaliyet Raporu ise performans bilgisinin içeriğine yönelik şartlardan tutarlılık, doğrulanabilirlik, geçerlilik/ikna edicilik açısından incelenmiş ve bu incelemelerin sonucunda, söz konusu dokümanların bulgularda belirtilen konular dışında genel olarak gereken şartları taşıdığı kanaatine varılmıştır.

Stratejik plan ve performans programına ilişkin incelemede, yasal düzenlemelerle belirlenen bazı unsurların bulunmadığı veya olması gereken nitelikte olmadığı, Stratejik Planda Beş Yıllık Tahmini Maliyetleri Gösteren Maliyet Tablosu ile Bu Maliyetlerin Karşılanacağı Kaynakları Gösteren Kaynak Tablosuna Yer Verilmediği, Stratejik Planda yer verilen hedefler ölçülebilir olmadığı halde ölçülebilir göstergelerin oluşturulmaması, Performans programında yer verilen hedefler ölçülebilir olmadığı halde göstergelerin oluşturulmadığı gibi sebeplerle stratejik plan, performans programı ve buna bağlı olarak performans bütçe arasındaki zorunlu bağlantının güçleştiği tespit edilmiştir.

Faaliyet raporunun incelenmesinde stratejik planlama döngüsünün katma değer yaratacak şekilde sürdürülebilmesi ve daha nitelikli bir raporlama için kurumsal kabiliyet ve kapasite değerlendirilmesinin amacına uygun şekilde yapılması, performans bilgi sisteminin değerlendirilmesi ve mali bilgilerin iç ve dış denetim sonuçlarıyla desteklenerek sunulması gerektiği görülmüştür

Stratejik yönetim kapsamında 2019 yılı ve sonrasında yürütülecek çalışmaların ilgili yasal mevzuata ve özellikle de Belediyeler İçin Stratejik Planlama Rehberi'ne uygun olarak yürütülmesi gerekmektedir. Geliştirme ve iyileştirme faaliyetleri kapsamında;

- Stratejik planlama ve performans yönetim süreçlerinin üst yöneticiler tarafından sahiplenilmesi ve onların süreçlere aktif katılımlarının sağlanması,
- Hazırlık çalışmalarına ve bunların belgelenmesine önem verilmesi,
- Stratejik planlama ve performans yönetim süreçlerinin belediyedeki tüm

www.balioglu.net

birimlerin iş yapma rutinlerinin içinde olan esas işlerinden biri olarak görülmesi, yalnızca strateji geliştirme birimine bırakılmaması,

- Harcama birimlerinin iç kontrol ve risk yönetimi faaliyetlerinin stratejik yönetim sürecinin ayrılmaz parçaları olarak ele alınması,
- Yeni döneme ilişkin stratejik planın uzun dönemli ölçülebilir hedef ve göstergeleri içermesi için mevzuatta ve rehberlerde yer alan bütün detaylı çalışmaların özenle ve eksiksiz olarak yürütülmesi,
- Hem stratejik plan hem de stratejik planın yıllık uygulaması niteliğindeki performans programının kaynak belirleme ve maliyetlendirme işlemlerinin gerçekçi, birbiriyle uyumlu, ilişkili ve yıllar itibariyle sürdürülebilir ve izlenilebilir nitelikte oluşturulması,
- İzleme ve değerlendirme faaliyetleri ile gerektiğinde ve amaç ve hedeflerden sapmalar tespit edildiğinde hızla güncelleme yapılabilmesi ve iyileştirici tedbirlerin alınması,
- Veri kayıt sistemlerinin stratejik amaçlar, hedefler, performans hedefleri, göstergeler, faaliyetler, maliyetler ve bütçe (mali kaynaklar) arasında ilişkili bir yapı şeklinde geliştirilmesine özen gösterilmesi,
- Performans bilgisi üretilen veri kayıt sistemlerine ilişkin risk değerlendirmelerinin ve bilişim sistemi kontrollerinin geliştirilmesi ve etkinleştirilmesi, hem faaliyet sonuçlarının saydamlık ve iyi yönetim ilkeleri çerçevesinde doğru ve güvenilir bir şekilde raporlanması ve hesapverebilirliğin gerçekleşmesine katkı sağlayacak, hem de performans yönetim sistemini idarenin iyi yönetim sürecini etkinlikle destekleyecek bir nitelik kazanmasına yardım edecektir.

www.balioglu.net

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi Ve Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

www.balioglu.net

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr